

ARGUMENTUM

news opinion analysis

A full-page photograph of Emmanuel Macron, President of France, standing in front of the French and European Union flags. He is wearing a dark suit, white shirt, and dark tie. The background shows a balcony with a clock and greenery.

**Fitoi Macron,
Franca dhe
Europa!**

-Serbia mes dy Botëve

-Dritan Abazoviç
zgjidhet kryeministër
i Malit të Zi

-Pope Francis:
“The world is at war”

Të dashur lexues dhe ndjekës të Argumentum.al,

Në tre vjetorin e themelimit të kësaj media online, **Argumentum.al** tashmë vjen në versionin e një reviste të përmuajshme të cilën mund ta shfletoni online nga muaji **PRILL 2022**.

Ky botim mujor ofron një kombinim të qartë të lajmeve në vend, rajon dhe botë, si dhe opinioneve dhe analizave për ngjarjet e zhvilluara përgjatë një muaji.

Duke falënderuar secilin prej jush për vëmendjen dhe besimin ndaj medias tonë, ju premtojmë që do të vijojmë të sjellim për ju analizat objektive mbi zhvillimet kryesore në vend, rajon, Europë dhe në botë.

Argumentum.al përpiket të jetë burim

autoritar i gazetarisë me analiza dhe komente mbi marrëdhëniet ndërkombëtare, politikën botërore dhe një gamë të gjerë çështjesh me rëndësi globale duke sjelle

materiale ekskluzive. Kjo falë edhe kontributit të disa prej emrave të njohur të politikës dhe publicistikës shqiptare dhe bashkëpunorëve të tjerë vendas dhe të huaj. Në të njëjtën kohë **Argumentum.al** është e hapur për komente e mendime të lexueseve të saj.

Lexoni falas mbi çështjet e brendshme dhe ndërkombëtare në revisten

Argumentum.al në shqip dhe anglisht!

Marjana DODA
Kryeredaktore

Përmbajtja

03 “KREMTIMI I PASHKËVE KATOLIKE”

Arqipeshkvi Arjan Dodaj përcjellë mesazhin e tij për festën e Pashkës/ Drita e prezencës së Zotit nuk e braktis kurrë njeriun!

06 ANALIZA

Fitoi Macron, Franca dhe Europa!

09 REALPOLITIK

Putini “fiton” në Beograd dhe Budapest! Beteja për Elyseen dhe Europën! Jo-ja gjermane për Ballkan i Hapur! Sofja foli, po Shkupi?

11 JO VETEM LAJM

Shqipëria, porta për në tregun evropian të gazit natyror

16 FOKUS

Serbia mes dy Botëve

21 RAJONI

Votohet Qeveria e 43-të e Malit të Zi/ Shqiptari Dritan Abazović zgjidhet kryeministër

23-26 REALPOLITIK

Putin “wins” in Belgrade and Budapest! The Battle for Elysée and Europe! The German “NO” for “Open Balkans” Sofia spoke, what about Skopje?

Europe won in Paris and Lubljana! More was expected! Missed the mark! Rain in Sofia, hail in Skopje! Decoupling looks like Cold Halva!

27-31 IN FOCUS

- Conference on energy focuses on turning Albania into an energy exporter as crisis aggravates

- Serbia military beef up worries Kosovo, Albania’s PM unnerved

- Dritan Abazovic becomes Montenegro’s new PM as Parliament voted in his minority government

- Varhelyi praises Albania’s role in the Ukraine war, PM Rama declares decoupling from North Macedonia

- Pope Francis said entire “world is at war” understanding why weapons are bought by governments to defend themselves

ARQIPESHKVI ARJAN DODAJ

përcjellë mesazhin e tij për festën e Pashkës

Drita e prezencës së Zotit nuk e braktis kurrë njeriun!

igilja e natës së Pashkëve u kremtua në Katedralen e Shën Palit në Tiranë për herë të parë mesnatën e së dielës pas 2 vitesh nga pandemia e Covid-19.

Arqipeshkvi i Kryedioqezës Tiranë-Durrës, Imzot Arjan Dodaj ka përcjellë mesazhin e tij për besimtarët katolikë për festën e Pashkës.

Në mesazhin e urimit, Imzot Dodaj shprehet se "ringjallja e të kryqëzuarit ka një forcë dhe domethënie për mbarë njerëzimin dhe mbarë botën. Sot Krishtin që vdiq në kryq për ne, e shohim në shumë vëllezër dhe motra të pafajshëm viktimë të padrejtësisë, të dhunës dhe të luftës". Ai thekson se "me Krishtin në këto Pashkë shohim betejën e madhe të njerëzimit midis jetës dhe vdekjes, midis shpresës dhe dëshpërimit tundimit ndaj dorëzimit të së keqes dhe luftën për të mirën". "Ftesa që na ban Zoti të gjithëve sot është që të shohim me vendosmëri të ardhmen sepse përballë errësirës që njerëzimi ka në horizontin e sotëm, me të vërtetë depërton drita e prezencës së Zotit që nuk e braktis kurrë njeriun", shprehet Arqipeshkvi Metropolit Tiranë-Durrës.

"Jo rrallëherë, jeta dhe dinjiteti i njeriut vuajnë çekuilibrimin, kur janë të shkelura të drejtat e punëtorëve në kategori të ndryshme: nga fermerët e thjeshtë, te punëtorët e fasonerive; nga pensionistët me të ardhura të pamjaftueshme, tek ata persona me aftësi të kufizuara të cilëve u mungon një mbështetje më e përshtatshme; nga studentët me premtime të pa mbajtura, te të rinjtë prehë e krimi të organizuar dhe e përdorimit të substancave narkotike; nga familjet që shpeshherë nuk arrijnë të plotësojnë nevojat dhe ëndrrat e fëmijëve të tyre e më keq akoma, te dimri demografik i shumë lindjeve të munguara shpeshherë si pasojë e varfërisë edhe në vendin tonë".

Pra, kemi nevojë për Pashkë, për Ringjallje, për Rilindje, për Risi: në shoqëri, në politikë, në sipërmarrje dhe në edukim: për të rimëkëmbur një popull që përballë sfidave i dorëzohet tundimit të emigrimit, përballë mosrealizimit të premtimeve i dorëzohet indiferencës, përballë padrejtësisë i dorëzohet heshtjes, thekson Imzot Arjan Dodaj në Homelinë e Vigijljes së Pashkëve.

Ftesa që na ban Zoti të gjithëve sot është që të shohim me vendosmëri të ardhmen sepse përballë errësirës që njerëzimi ka në horizontin e sotëm, me të vërtetë depërton drita e prezencës së Zotit që nuk e braktis kurrë njeriun.

Arqipeshkvi Arjan Dodaj

Krishti është Ringjallur!

K

ëtu është zemra e fesë sonë; këtu është ajo brazdë që shënon ndarjen e vërtetë midis njerëzve.

Ata qëpranojnë lajmine Pashkëve, e dinë që nuk do të jenë më të burgosur të një bote të vogël e të mbyllur në interesat e një rrethi të ngushtë, që nuk të lejon më të shohësh në horizontet e reja e kështu në këtë vështrim, nuk dinë tëshohin më tjetër, përveçse humnerat e asgjësë. Ata që besojnë në Krishtin e Ringjallur e ngrejne kokën lart, shëkëputen nga interesat e tyre banale, mediokre e kalimtare, nuk kanë frikë ta shpallin bukurinë e së vërtetës. E verteta pa bukurinë është vrastare, bukuria me të vërtetën dëfton mëshirën dhe dashurinë Hyjnore. Dashuria e Zotitka hapur një shteg qëështë më i fortë sesa vdekja; për të cilin tani edhe ne kemi një kalim më të lirë nëMbretërinë dhe Shtëpinë e Atit qiellor, ku Jezusi është ngritur për të na përgatitur njëbanesë.

Të ringjallemi, në Krishtin e me Krishtin, është edhe destinacioni ynë: që do të thotë të emigrosh përtej, mbi një tokë ku nuk lotohet më, nën qiejtë ku më në fund banon drejtësia. Sa lot shohim që derdhen në këtë kohë mbi tokën e shkretë e të djegur, nga forca e ferrit që dëftohet nëpërmjet luftës. Sa familje, veçanërisht gra dhe fëmijë, enden në emigrimdrejt një toke ku nuk ka luftë e mund të gjejnë paqe. Sa shumëka nevojë bota sot

për Krishtin e Ringjallur, Princin e Paqes! Sa shumë kam nevojë unë dhe ke nevojë ti për takimin me Princin e Paqes. Krishti është ringjallur këtu tani për ty, vendose emrin tënd. Sonte në këtë natë do të bëjnë takimin me Krishtin e Ringjallur vëllezërit tanë që do të pagëzohen e do të na kujtojnë që një ditëKrishti i Ringjallur na kishte bindur edhe ne të ishim të Krishtit.

Me Krishtin e Ringjallur çdo vuajtje është kalimtare. Pashkët janë garancia që e keqja në fund do të mundet, ndonëse ajo bën shumë zhurmë, ndonëse mbjell shumë rrënoja dhe që mund të japë përshtypjen që ka sukses - por ky sukses i së keqes është i shkurtër - sikurse ka qenë për 3 ditë ndajKrishtit të Kryqëzuar.

Mbi mashtrimin, padrejtësinë, urrejtjen, shtypjen e të pafajshmit, do tëfitojë e vërteta, do të ngadhënjejëjeta, do të triumfojëdashuria. Vëllezërit e mi, duhet ta pyesim veten a besojmë akoma në forcën e dashurisë, a dimë akoma të dashurojmë, a lejojmë akoma që të dashurohemi e a presim që dikush të na dashurojë! Kemi humbur ABC-në e jetës, kemi humbur atë që është forma më klasike dhe më e thjeshtë e fillimit të jetës.

I Njëlinduri i Atit, qëështë bërë njeri, në mënyrë të pandashme është lidhur me brezninë dhe fatin tonë dhe ka hyrë si i Parëlinduri i një pafundësie vëllezërisht në parajsën e Hyjit, që tashmëështë bërë edhe jeta jonë. Jeta jonë nëpërmjet pagëzimit quhet parajsë, ndonëse në një luginë lotësh ne e dimë që në zemrat tona, Krishti nëpërmjet pagëzimit ka mbjellur atë shpresë, që nuk do të zhgënjëjë kurrë.

Duke u ringjallur, Krishti i ka çliruar ditët tona të shkurtra e të pafata, nga frika e asgjësimit e nga tmërri i perspektivës pa shpresë, që gjithçka në ekzistencën tonë do të mbarojë. Kjo është perspektiva njerëzore, thjesht horizontale, pa takimin me Krishtin, me Krishtin që na dëftohet nga lartësia e kryqit.

Në dëshminë e fesë, që ne bëjmë përballë të gjithëve themi: "Pres ringjalljen e të vdekurve." A e themi këtë seriozisht?

Shën Pali thotë që: "Nëse të vdekurit nuk ringjallen, atëherë as Krishti nuk është ringjallur, por nëse Krishti nuk është ringjallur, është e kotë feja jonë e ju jeni akoma në mëkatet tuaja...Nëse kemi shpresë në Krishtinvetëm për këtë jetë, ne jemi më fatligë se

E SHTUNA E MADHE

Qoftë lëvdur Jezu Krishti!

I dashur imzot Luigi Bonazzi, Nunci Apostolik, të dashur vëllezër e motra, këtë natë nga çdo altar, Kisha i shpall botës lajmin më të jashtëzakonshëm, më ngushëllues dhe më ripërtëritës të historisë:

"Krishti Zot, është Ringjallur!"

Ky mesazh, dëftohet në një plotësi që kapërcen çdo pritshmëri e shpresë të patriarkëve e profetëve antikë, që kemi dëgjuar ndër shekuj të bëhen të gjalla nëpërmjet leximeve dhe kësaj vigjiljeje të shenjtë. Përmban, e veçanërisht përcjell ky mesazh përvojat plot mrekulli e gëzim që dëshmitarë të përzgjedhur kanë bërë, duke takuar Atë që ka qenë i Kryqëzuar dhe për më tepër, duke biseduar e ngrënë me Të.

gjithë njerëzit. "(1 Kor15,16-19)

Po, këtë mbrëmje ne nuk po bëjmë një shfaqje, nuk po zhvillojmë një teatër. Ne me të vërtetë takojmë Krishtin e Ringjallur, si Maria Magdalenë, si Pjetri dhe Gjoni. Krishti i Ringjallur na merr për dore të gjithëve, siç ka bërë në ditën e pagëzimit.

Nëse rikthehem te besimi i vërtetë mbi Ringjalljen e Krishtit e tonën, ja pra që kemi nevojë të kërkojmë një hir të veçantë për të gjithë besimtarët nëkishën tonë, që të bëhemi lajmëtarë ungjillëzues dhe apostuj të mesazhit të Pashkëve. Të shpallësh Ringjalljen e Krishtit, që është edhe arsyeja e ringjalljes sonë, nuk është pra vetëm një angazhim i klerikëve, apo të përkushtuarve, por ico të pagëzuari dhe çdo personi që e ka takuar të Ringjallurin. Vëllezërit e mi, kjo është sfida jonë, kjo është arsyeja, nëse shoqëria jonë shkon mirë apo shkon keq, nëse të krishterët dinë të jenë kripa e tokës, drita e botës, apo nëse pagëzimin e tyre para se të zgjohen në mëngjes e të dalin

nga shtëpia e lënë nën jastëk, thua se kanë ndonjë thesar për ta fshehur për vete. Identiteti ynë pasurohet kur bëhet për të tjerët, me të tjerët, së bashku me të tjerët. Pikërisht kjo, do të thotë të nënvizosh se sa e çmuar është përballë Hyjit, jeta dhe dinjiteti i njeriut.

Jo rrallëherë, jeta dhe dinjiteti i njeriut vuajnë çekuilibrimin, kur janë të shkelura të drejtat e punëtorëve në kategori të ndryshme: nga fermerët e thjeshtë, te punëtorët e fasonerive; nga pensionistët me të ardhura të pamjaftueshme, tek ata persona me aftësi të kufizuara të cilëve u mungon një mbështetje më përshtatshme; nga studentët me premtime të pambajtura, te të rinjtë prehtë e krimit të organizuar dhe e përdorimit të substancave narkotike; nga familjet që shpeshherë nuk arrijnë të plotësojnë nevojat dhe ëndrrat e fëmijëve të tyre e më keq akoma, tedimri demografik i shumë lindjeve të munguara shpeshherë si pasojë e varfërisë edhe në vendin tonë.

Pra, kemi nevojë për Pashkë, për Ringjallje, për Rilindje, për Risi: në shoqëri, në politikë, në sipërmarrje dhe në edukim: për të rimëkëmbur një popull që përballë sfidave i dorëzohet tundimit të emigrimit, përballë mosrealizimit të premtimeve i dorëzohet indiferencës, përballë padrejtësisë i dorëzohet heshtjes.

Krishti është shpresa jonë! Krishti i kapërcet dorëzimet tona! Krishti i kapërcen dorëzimet tona!

Të kremtojmë Pashkëdo të thotë për ne ta ringjallim shpresën, sepse Jezusi i Ringjallur është Zot i Gjithësisë e me Të e dimë që njerëzimi nuk mund të shkojë më në harresë. Me Krishtin nuk je i harruar, ndonëse në jetën tënde të përditshme pas një premtimi menjëherë të harrojnë. Me Krishtin jo, nuk është kështu! Njëhiri madh shëlbues e ka prekur tokën me atë mëngjes pranvere, me Ringjalljen e Krishtit; ku përpara Maria Magdalenë dhe gratë e tjera, pastaj Pjetri e apostujt, e gjejnë varrin bosh. Secili prej nesh, këtë natë, të angazhohet që ky hir Hyjnor të zbresë thellë në sekretin e zemrës së tij, për të qenë arsye shprese dhe jete, për të gjithë ata që ka nën përgjegjësi, që mos të jemi më kurrë Kain për njëri-tjetrin.

T'i besohemi në këtë natë Virgjërës Mari me fjalët e Papa Françeskut, drejtuar asaj më 25 Mars në Aktin e Përkushtimit:

"Përmes teje o Mari, ardhte në Tokë Mëshira hyjnore dhe regëtimja e ëmbël e paqes i shoqëroftë ditët tona. O Grua e Po-së, mbi të cilën zbriti Shpirti Shenjt, riktheje mes nesh harmoninë e Hyjit. Shuaja etjen zemrës sonë, Ti që "je e shpresës gurrë e pashterueshme". Ti që ia ke endur natyrën njerëzore Jezusit, na bëj zejtarë të bashkimit.

Ti që ke ecur nëpër rrugët tona, na drejto shtigjeve të paqes."

Atëherë, për shumë mot Gëzuar Pashkët!

Amen!

FITOI MACRON,

Franca dhe Europa!

Nga DR. Jorgji KOTE

M

ë 24 Prill, politika, media dhe publiku në Europë dhe gjithandej ishin në Paris dhe në Francë, ku u zhvillua ballotazhi për zgjedhjet presidenciale midis Emmanuel Macron dhe kandidates karizmatike të "Rassemblement National (Bashkimi Kombëtar) të ekstremit të djathtë, Marine Le Pen. Ishte një betejë e vërtetë politike dhe zgjedhore; jo vetëm se bëhet fjalë për Francën, bashkëthemelues i BE-së, vendi më i madh në BE me Gjermaninë; mbi të gjitha mbasi është vendi i parë i madh ku konkuroi për zyrën më të lartë të shtetit partia më e madhe e ekstremit të djathtë. Kjo ndodhi mbasi në raundin e parë më 10 Prill, Macron siguroi 27,8 për qind të votave, ndërsa Le Pen u rendit e dyta me 23,1 për qind.

Ja pse rezultatin e këtyre zgjedhjeve dhe sidomos fitoren e Macron mezi e prisnin jo vetëm në Francë por dhe në Uashington, Berlin, Londër, Romë, Bruksel dhe kudo gjetkë. Për fat të mirë nuk u zhgënjyen me rezultatin, edhe pse nën nivelin e 5 viteve më parë, por më i lartë se parashikimet. Macron fitoi me 59 për qind kundrejt 41 për qind të Marine Le Pen, me një pjesëmarrje në votime prej 72 për qind. Në fitore pa shkëlqim, me rënie 7 për qind më 2017, por gjithsesi e trefishtë, për Macron, Francën, por dhe Europën dhe më gjerë.

Sepse 24 Prilli shkonte shumë më larg se kufijtë e Pallatit presidencial dhe të vetë Francës. Elysée-ja u kthye në "fushë-betëjën" e madhe për gjithë Europën.

Sfidantja e Presidentit aktual Macron ishte sërish 53 vjeçarja Marine Le Pen, liderja populiste e "Rassemblement National", organizata më e madhe dhe më aktive e ekstremit të djathtë dhe e gjithë forcave të tjera të ngjashme në Europë. E njohur për

qëndrimet e saj armiqësore ndaj emigrantëve, vlerave perendimore, mulilaterizmit, NATO-s, BE-së, etj.

Le Pen është aleate besnike e Rusisë, aq sa e quajnë dhe Marine Putin. Megjithë manovrat e saj taktike në fushatë dhe sidomos në debatin televiziv më 20 Prill me Macron, ajo nuk arriti ta fshihte këtë realitet të hidhur për të. Për pasojë, nëse fitonte më 24 Prill, kjo do të ishte një fitore tjetër, madje e bujshme politike e

Putinit, pas atyre në Budapest dhe Beograd; sepse vërtet që beteja e tij ushtarakisht zhvillohet në Ukrainë, por lufta politike ndërkombëtare është e zhvendosur në Bruksel, Paris, Londër, Berlin dhe Uashington. Mbi të gjitha, fitorja e Le Pen do të ishte nxitje dhe inkurajim i madh për homologët e saj në Itali, Gjermani, Spanjë dhe gjetkë.

Fitorja e saj do të sillte një ndryshim radikal të politikave të brendshme dhe të jashtme franceze, qëndrime armiqësore dhe kufizime të mëdha për emigrantët dhe ndaj organizatave ndërkombëtare, në radhë të parë NATO-s dhe BE-së. Megjithë disa ndryshime taktikash dhe fasadash, themelet e politikës së saj anti – Euro&Atlantike kanë mbetur të pandryshuara. Ndonëse ajo nuk foli si më si më parë për FREXIT, dmth daljen jashtë, por “ ribërjen “ e BE-së, ku fuqinë do të kenë shtetet kombëtare dhe jo Brukseli, ajo do të kërkonte ndër të tjera, rishikimin e traktateve dhe shkurtimin e ndjeshëm të kontributeve financiare të Francës çka do të krijonte turbullira të shumta politike dhe financiare brenda BE-së.

Ndërkohë, ajo është kundër NATO-s dhe sidomos bashkëpunimit me Gjermaninë. Mirëpo kjo e fundit do të disekuilibronte boshtin historik franko-gjerman, “motorri” i funksionimit të BE-së, me pasoja të pallogaritshme për gjithë Europën.

Rrezikshmëria e Le Pen qëndron dhe në faktin se si kryepopuliste karizmatike, me forcën e saj politike dhe aleatët në Francë, ajo kryesisht etiketon, kritikon, denigron, mohon, denoncon dhe kërkon “ qiqra në hell”, duke abuzuar me problemet dhe vështirësitë e shumta në përditshmërinë e francezëve të thjeshtë; premtimet e saj të bujshme për uljen e moshës së pensionit, rritjen e fuqisë blerëse, etj, dhe pse pa kurfare analize dhe përvojë qeveritare tingëllojnë vërtet “ muzikë” për një numër të madh zgjedhësish të pakënaqur, por me

Le Pen është kundër NATO-s dhe sidomos bashkëpunimit me Gjermaninë. Mirëpo kjo e fundit do të disekuilibronte boshtin historik franko-gjerman, motorri i funksionimit të BE-së, me pasoja të pallogaritshme për gjithë Europën.

pasoja të pallogaritshme për ta. Kështu, ulja sipas propozimit të saj e moshës së pensionit në 62 vjeç do t'i kushtonte shtetit mbi 60 miliard Euro shtesë.

Lidhur me emigrantët e huaj, Le Pen kërkon të mbulojë largimin e tyre si të padëshiruar, duke u dhënë shtetasve francezë përparësi ligjore në arsimim, punësim dhe në trajtimet e tjera social-ekonomike. Mirëpo, kjo bie në kundërshtim me parimin e shenjtë të barazisë, të mishëruar në Kushtetutë dhe kështu me radhë.

Problemi tjetër i madh këtë radhë është se partitë e ekstremit të djathtë dhe të majtë janë rritur ndjeshëm sidomos në Francë, duke shfrytëzuar pakënaqësitë dhe zhgënjimin te njerëzit e thjeshtë pas gjithë këtyre krizave. Raundi i parë zgjedhor më 10 Prill dëshmoi se dy ekstremet e majta dhe të djathta në Francë mbizotërojnë me rreth 60 për qind të elektoratit. Ndërkohë që dy partitë tradicionale, ajo socialiste dhe konservatore vazhdojnë tatëpjetën e tyre politike. Në raundin e parë, Kryebashkiakja e Parisit, socialistja

Anne Hidalgo dhe kandidatja e republikanëve Valerie Pécresse, e cila pretendonte se ishte “2/3 Thatcher dhe 1/3 Merkel” nuk siguruan të dya bashkë as 5 për qind të votave!!!. Gjithashtu, në balotazhin e 24 Prillit, për herë të parë në historinë zgjedhore franceze, vetëm Partia e Le Pen siguroi mbi 40 për qind të votave, ose 7 për qind më shumë se më 2017!

Për pasojë, në Francë është shtuar ndjeshëm Euroskepticismi. Gjithsesi, ndryshe nga parashikimet e mëparshme, në përfundim të fushatës zgjedhore u shtua numri i mosbesuesve ndaj Le Penit. Kjo mbasi siç e shigjetoi atë Macron, “ ajo ka vetëm “ fantazi politike” me një program që fillimisht do sqaruar, ndërsa Macron kishte një program bindës, të verifikuar dhe fitues, pavarësisht nga dritëhijet e pamohueshme.

Veç kësaj, shpresa për një fitore bindëse të Macron ishin të pavendosurit dhe votat e partisë së ekstremit të majtë të Jean Luc Melenchon, i cili siguroi 22 për qind më 10 Prill. Sipas të dhënave më të

fundit, në përgjigje të thirjes së tij që asnjë votë të mos shkonte për Le Pen, 66 për qind e tyre votuan për Macronin, çka duket se u konsolidua pas suksesit të tij të dukshëm në debatin televiziv të 20 Prillit ndërmjet dy sfidantëve presidencialë.

Më tej, Presidenti në detyrë, Emmanuel Macron dhe partia e themeluar prej tij "La République en Marche" erdhi duke i ka forcuar vazhdimisht pozitën, sidomos pas paraqitjes dinjitoze në debatin televiziv, ku bindi 60 për qind të votuesve. Ai përfaqëson pjesën më të moderuar europianiste të shoqërisë franceze.

Gjatë 5 viteve në Elysée, Macron e ka tregur vehtën menaxher të vërtetë të situatave dhe kampion të vlerave më të mira demokratike në periudha të jashtëzakonshme; pas trazirave sociale me "jelekverdhët" dhe Brexit, plasi kriza e koronës dhe shumë kriza të tjera të rënda, deri te lufta në Ukrainë me pasojat e saj. Mjafton të përmendet se megjithë situatat e jashtëzakonshme, niveli i papunësisë në Francë është më i ulët në 13 vitet e fundit!

Pas largimit të Merkel, ai është lideri më i besueshëm i një vendi të madh që bashkë me Gjermaninë dhe vende të tjera ka marrë në dorë dhe do t'i çojë më tej fatet e BE-së dhe NATO-s, me SHBA-ë dhe aleatët e tjerë.

Rikujtojmë me këtë rast se gjatë presidencës së tij, Macron ka bërë goxha me Merkel dhe aleatët e tjerë për BE-në, në sfidat e saj më të mëdha historike. Kështu, me nismën Franco-gjermane u miratua paketa më e madhe e ndihmave për COVID-19 për vendet më të prekura prej 750 Miliard Euro, në formën e borxheve që do të përballohen për herë të parë nga të gjitha vendet antare të BE-së, një "revolucion" i vërtetë në BE. Po ashtu, përmes debatesh dhe kompromisesh historike, u miratua për periudhën 2021 – 2027 buxheti më i madh në historinë e BE-së prej 2,4 Trilion Euro.

Ja pse, fitorja e Macron si europianist i shquar është një goditje e rëndë

për forcat populiste dhe ekstremiste në Francë dhe kudo. Brenda vendit do të vazhdojë procesi i reformave me ndryshimet e duhura që prekin jetën e përditshme të njerëzve. Në politikën e jashtme, do të ketë rrjedhoja pozitive për forcimin e multilaterizmit, të OKB-së, BE-së dhe NATO-s, në përgjithësi të Euro-Atlantizmit. Macron është artizan dhe partizan për një ndryshim cilësor, sidomos në funksionimin e BE-së. Ai ka hedhur me kohë disa ide sfiduese për një Europë të re, që

Pas largimit të Merkel, Macron është lideri më i besueshëm i një vendi të madh që bashkë me Gjermaninë dhe vende të tjera ka marrë në dorë dhe do t'i çojë më tej fatet e BE-së dhe NATO-s, me SHBA-ë dhe aleatët e tjerë.

të thellohet më shumë nga brenda, përpara se të zgjerohet më tej nga jashtë, por koha, ngjarjet, pandemia dhe zhvillime të tjera nuk i kanë dhënë kohën dhe hapësirën e duhur për realizimin e tyre.

Ca më tepër që këto zgjedhje përkojnë dhe me Presidencën franceze të BE-së deri në fund të muajit Qershor. Kur tashmë Ukraina, Gjeorgjia dhe Moldavia kanë kërkuar antarësimin e tyre, krahas 6 vendeve të Ballkanit Perendimor. Si lider i një vendi të madh si Franca, Macron ka gjithë të drejtën e vet për t'u shprehur dhe sugjeruar ide dhe lëvizje të reja politike, me qëllim që BE-ja të mësojë dhe të shmangë gabimet dhe mangësitë e kaluara dhe t'i përgjigjet

sfidave të reja madhore në të gjitha fushat e sidomos në ato të mbrojtjes dhe sigurisë; që më në fund, të mos ngelë më "xhuxhmaxhuxh politik dhe krimb ushtarak".

Në këtë drejtim, Ballkani Perendimor ze vend të veçantë. Shenjë dhe mesazh i rëndësishëm i vëmendjes dhe interesit gjeopolitik francez për këtë rajon nevralgjik është organizimi në fund të muajit Qershor i një Konference të madhe të posaçme të BE-së mbi perspektivën e rajonit tonë. Nuk është fjala për samitet që kanë filluar të bëhen rregullisht çdo vit por për një konferencë, pra format më i gjerë, zyrtar dhe vendimarrës. Ai do të paraprihet nga Samiti i rregullt i BE-së më 14/15 Qershor, i cili me siguri do të miratojë një platformë të re strategjike për Ballkanin Perendimor, në dritën dhe zhvillimeve të reja pas agresionit rus në Ukrainë.

Megjithë vonesat e rastit, BE-ja me mbështetjen franceze vitet e fundit ka bërë goxha për rajonin. Ballkani Perendimor përfiton 3,3 miliard Euro për COVID-19, ndërsa për periudhën 2021 – 2027, BE-ja ka akorduar 30 Miliard Euro në kuadrin e Planit gjigand të Investimeve në këtë rajon. Po ashtu, Franca është ndër vendet më aktive të Procesit të Berlinit dhe mbështetëse e fuqishme e "Tregut të Përbashkët Rajonal" të Ballkanit Perendimor. Megjithë Jonë e saj dhe kushtet e caktuara më 2018-2019, Macron është partizan i çeljes së negociatave me vendin tonë dhe Maqedoninë e Veriut, pra dhe në këtë drejtim, Franca "nuk ka të sharë"

Ja pse, pavarësisht nga sfidat e mëdha e të vështira që e presin brenda dhe jashtë, sidomos zgjedhjet e reja dhe tejet sfiduese parlamentare në Qershor, fitorja e Macron po shoqërohet me interes dhe entuziazëm ngado në Europë dhe në botë, si një ogur i mirë dhe i mbarë për përparimin e mëtejshëm të BE-së, NATOS dhe Aleancës Perendimore në përgjithësi.

/Argumentum.al

© 2022 Argumentum

EKSKLUZIVISHT te ARGUMENTUM, pikat mbi "i" për 4 ngjarjet kryesore vetëm me 1000 fjalë nga diplomati dhe analisti i njohur DR. Jorgji KOTE

Putini "fiton" në Beograd dhe Budapest! Beteja për Elyseen dhe Europën! Jo-ja gjermane për Ballkan i Hapur! Sofja foli, po Shkupi?

REALPOLITIK "FLASH" NR. 43 01 – 15 PRILL2022

Nga DR. Jorgji KOTE

1. Putin "fiton" në Beograd dhe Budapest! Këto janë tituj të shtypit ndërkombëtar pas përfundimit të zgjedhjeve parlamentare në Hungari dhe në Serbi më 3 Prill. Në fakt, atje fituan bindshëm të dy liderët e njohur, Orban dhe Vuçiç, për arsye të përmendura dhe te ARGUMENTUM. Dihet se të dy janë aleatë të Putinit. Edhe pse Hungaria është antare e BE-së dhe NATO-s, ajo po krijon "demokracinë iliberale" duke sfiduar hapur BE-në. Të dy këto vende janë ndër të paktat që nuk kanë vendosur sanksione ndaj Rusisë. Natyrisht e kanë justifikuar këtë me faktin se ata janë për Hungarinë dhe Serbinë, as me Ukrainën e as me Rusinë. Beogradi ushqehet në "grazhdin" e Perëndimit, por dhe të Rusisë dhe Kinës. Ja, pse fitoret e Orban dhe Vuçiç konsiderohen të Putinit. Ironikisht për BE-në, ato janë "dhimbje e madhe koke"

2. Beteja për Elyséenë, selia zyrtare e Presidentit francez është logoja e zgjedhjeve presidenciale në Francë, raundi i parë i të cilave përfundoi më 10 prill, me fitoren e Presidentit Macro. Mirëpo, meqenëse nuk siguroi shumicën absolute, ashtu si 5 vjet më parë, Macron do të përballet në balotazh më 24 Prill me

kandidaten karizmatike të Bashkimit Kombëtar të ekstremit të djathtë, Marine Le Pen, me 4 për qind më pak. Por, 24 Prilli i kapërcen kufijtë e Pallatit presidencial. Elizeja është bërë "fushë-beteja" e madhe për Francën dhe gjithë Europën.

Kjo mbasi 53 vjeçarja Marine Le Pen, liderja populiste e Bashkimit Kombëtar, organizata më e madhe e ekstremit të djathtë në Europë është e njohur për qëndrimet armiqësore ndaj emigrantëve, vlerave perendimore, mulilateralizmit, dhe siddomos NATO-s dhe BE-së.

Megjithë disa ndryshime taktikash, themelet e politikës së saj anti-Euro – Atlantike kanë mbetur të pandryshuara. Ajo do të ribëjë BE-në, të heqë NATO-n dhe të prishë bashkëpunimin franko-gjerman, "motorri" i BE-së! Rrezikshmëria e saj qëndron dhe në faktin se si populiste tipike, ajo kryesisht etiketon, kritikon, denigron, mohon, denoncon dhe kërkon "qiqra në hell", duke abuzuar me problemet dhe vështirësitë e shumta në përditshmërinë e francezëve të thjeshtë.

Ndërsa Presidenti Macron dhe partia e tij "La République en Marche" përfaqëson pjesën më europianiste të shoqërisë franceze. Gjatë 5 viteve në Elysée ai e ka tregur vehten menaxher brilant të situatave dhe kampion të vlerave demokratike në periudha të jashtëzakonshme. Pas largimit të Merkel, është lideri më i besueshëm i një vendi të madh që me Gjermaninë dhe vende të tjera ka marrë në dorë dhe do t'i çojë më tej fatet e BE-së dhe NATO-s, bashkë me SHBA-të.

Fitorja e Macron do të ishte goditje e rëndë për forcat populiste dhe ekstremiste në Francë dhe kudo. Brenda vendit do të vazhdonte procesi i reformave me ndryshimet e duhura që prekin jetën e përditshme të njerëzve. Në politikën e jashtme, do të kishte rrjedhoja pozitive për forcimin e multilateralizmit, të OKB-së, BE-së dhe NATO-s. Ai ka hedhur me kohë disa ide sfiduese për një Europë të re, që të thellohet më shumë nga brenda, përpara se të zgjerohet më tej nga jashtë.

Ca më tepër që këto zgjedhje përkojnë dhe me Presidencën franceze të BE-së deri në fund të muajit Qershor. Kur tashmë Ukraina, Gjeorgjia dhe Moldavia kanë kërkuar antarësimin e tyre, krahas 6 vendeve të Ballkanit Perendimor. Si lider i një vendi të madh si Franca, Macron ka të drejtën e vet për t'u shprehur dhe sugjeruar ide dhe lëvizje të reja politike, me qëllim që BE-ja të mësojë dhe të shmangë gabimet dhe mangësitë e kaluara dhe t'i përgjigjet sfidave të reja madhore në të gjitha fushat, sidomos në ato të mbrojtjes dhe sigurisë.

3. Jo-ja gjermane për Ballkan i Hapur u përmend sërish qartë me diplomaci nga Kancelari gjerman Olaf Scholz në Konferencën e Shtypit me me KM Rama më 11 Prill në Berlin. Natyrisht nuk mund të pritej, sidomos nga një personalitet si Scholz që shprehet vetëm afirmativisht që t'ia thoshte troç JO-në mysafirrit nga Tirana, ca më tepër, në takimin e tyre të parë njohës. Bota, e sidomos

Gjermania kanë mësuar me kohë se si të thonë “JO” të ngadalshme dhe diplomatike. Asgjë nuk ka për t'u habitur, madje Rama do të kishte bërë mirë të mos e kishte përmendur fare këtë temë. Sepse këtë JO e ka shprehur më parë në Tiranë dhe pse butë vetë Merkel dhe zyrtarë të tjerë të lartë gjermanë. Dhe Scholz në atë kohë ka qenë zv.Kancelar. Nuk ka se si Berlinit të pranojë Ballkan i Hapur, kur ti i thua açik se me atë do të zëvendësosh Procesin historik të Berlinit, meqenëse ai ka dështuar me një nismë nga Beogradi që dhe pas tri vitesh ka mbetur fare gjysmake! Kësaj i thonë “bishti më i rëndë se sqepari”! Pastaj, përse duhet të dalë “violinë e parë” Beogradi megjithë ato probleme që ka me Kosovën, me qëndrimet miqësore ndaj Rusisë dhe pas agresionit në Ukrainë dhe ca më tepër të mburret me fondet e BE-së? Kësaj i thonë “dhentë dhe dhitë e

Zeres, dhe nami i Hasan Qerres!”

Kryesorja, Gjermania dhe BE-ja, nisur dhe nga problematikat e nxehta ballkanike tashmë e kanë vulosur alternativën e tyre më të mirë për realizimin e katër lirive në rajonin tonë në Sofje, Brdo dhe më 14 Dhjetor 2021 në Bruksel në samitin zyrtar të BE-së! Në dokumentat e tyre shkruhet “e bardha në të zezë” vetëm për Tregu i Përbashkët Rajonal, i pranuar nga të gjashtë vendet. Kësisoj, Ballkani (gjysëm) i Hapur, është bërë mbivendosje fare e panevojshme.

4. Sofja foli, po Shkupi? Pas refreneve të mërzitshme mbi çeljen e negociatave me Shqipërinë dhe Maqedoninë e Veriut këtë Qershor, më 12 Prill foli dhe Sofja zyrtare i nëpërmjet Kryediplomates së saj. Nuk dha asnjë shpresë për heqjen e vetos, duke përsëritur kërkesat e njohura ndaj Shkupit. Tani “topi luhet në portën” e Shkupit. Ama jo si deri tani kur ai ka pritur nga të mëdhenjtë, të cilët do të vazhdojnë demarshet por pa garanci për shkak të problematikave përvëluese. Tashmë dhe Shkupi duhet të bëjë lëshimet e kompromiset e duhura. Ndryshe, Sofja do t'i thotë “kthehu në vjeshtë”; si e keqja më e vogël, duke na marrë dhe ne me vehte. Se ndarjen nga Shkupi nuk e kemi ne në dorë, por vetëm Këshilli i BE-së.

/Argumentum.al
© 2022 Argumentum

Shqipëria, porta për në tregun evropian të gazit natyror

Drejtori i Përgjithshëm i “Excelerate”, Steven Kobos, në një intervistë të dhënë për revistën “Bloomberg” është shprehur se Shqipëria mund të jetë porta e gazit natyror në tregun evropian. Kompania amerikane e gazit natyror të lëngshëm “Excelerate Energy Inc.” pritet të furnizojë termocentralet lundruese në Shqipëri.

Drejtori i Përgjithshëm i “Excelerate”, Steven Kobos

Kompania amerikane e gazit natyror të lëngshëm Excelerate Energy Inc. do të furnizojë termocentralet lundruese në Shqipëri, duke shpresuar se marrëveshja do t'i mundësojë kompanisë akses në tregun evropian të gazit natyror.

Excelerate do të sigurojë maune me energji elektrike që do të gjenerojnë energji elektrike dhe do të forcojnë rrjetin në vendin e Evropës juglindore. Njëkohësisht, kompania po punon me Exxon Mobil Corp. për të zhvilluar një projekt të LNG-në-energjisë në portin shqiptar të Vlorës. Në partneritet me Albgaz Sh a në pronësi shtetërore të Shqipërisë dhe Snam SpA të Italisë, ajo shpreson të përdorë projektin LNG të Vlorës për të transferuar gazin natyror në vendet fqinje.

“Është një projekt i mirë energjetik për Shqipërinë”, u shpreh fillimisht miliardi i naftës.

Evropa po kërkon të diversifikojë furnizimet me gaz natyror për të ulur varësinë energjetike nga Rusia pas pushtimit të Ukrainës.

Administrata Biden po planifikon të eksportojë 15 miliardë metra kub gaz shtesë në Evropë këtë vit.

Çdo rritje e konsiderueshme e furnizimeve me LNG pasohet nga një rritje e infrastrukturës në Evropë.

“Excelerate” grumbulloi 384 milionë dollarë në një ofertë publike fillestare gjatë 12 prillit.

“Një pjesë e të ardhurave planifikohet të përdoret për projektin e Vlorës”, shkruan Bloomberg në përmbyllje.

Memorandumi

Më 17 mars të vitit 2021, gjigandi amerikan “ExxonMobil”, i cili është kontraktori i “Excelerate Energy”, do të nënshkruante një Memorandum Mirëkuptimi (MoU) me qeverinë shqiptare.

Në të përfshihej edhe zhvillimi i një projekti të gazit natyror të lëngshëm në Portin e Vlorës.

LNG-ja do të sillte një larmishmëri të energjisë së rinovueshme dhe të përbalueshme në portofolin e furnizimit me energji elektrike të Shqipërisë.

Kjo, pasi vendi ynë mbështetet në energjinë hidrike, e

përhapur si praktikë dhe në rajonin e Ballkanit.

Sipas MoU-s, “Excelerate” do të kryejë fillimisht një studim eksplorimi, mbi potencialin e një zgjidhjeje të integruar të gazit natyror.

Studimi mund të përfshijë zhvillimin e një terminali importi, ku do të bëhet konvertimi ose zgjerimi i termocentralit ekzistues të Vlorës.

“Ndërsa Shqipëria kërkon të përmirësojë sigurinë dhe qëndrueshmërinë e energjisë, ne kemi besim se LNG-ja do të sigurojë rinovueshmëri në rrjetin energjetik të vendit, duke plotësuar burimet e ripërtëritshme me ndërprerje dhe burimet alternative”, dekalroi Kobos një vit më parë.

Fillimi i punës së TEC-it është parashikuar në vitin 2023.

“ExxonMobil” nga ana tjetër do të ketë si detyrë identifikimin e mundësive, për të mbështetur furnizimin e LNG-së në Shqipëri.

Të njëjtin fakt përsëriste kryeministri shqiptar Edi Rama në tetor të vitit 2021.

Rama pohoi se Shqipëria po bashkëpunon me SHBA-të, për futjen e gazit të lëngshëm në Shqipëri.

Kjo do të mundësojë edhe një kalim të mundshëm në të ardhmen të TEC-it të Vlorës, me lëndë përpunuese gazin.

Kështu, duke minimizuar varësinë nga klima dhe natyra për prodhimin e energjisë.

Mbështetja në hidrocentrale

Shqipëria, edhe pse ka tetë sisteme kryesore lumenjsh, mbështetet te hidrocentralet.

Këto të fundit, mund të bëhen jofunksionale në kohë thatësire, për të furnizuar me energji gati 3 milionë banorë.

Ministrja e Infrastrukturës dhe Energjisë së Shqipërisë, Belinda Balluku, do të shprehej kohë më parë se diversifikimi i furnizimit dhe rritja e sigurisë së furnizimit janë thelbësore për Shqipërinë.

“Ne jemi të bindur se LNG-ja mund të jetë çelësi për arritjen e këtyre objektivave strategjikë dhe për t'i dhënë përfundimisht një zgjidhje projektit kompleks të Vlorës, duke zgjedhur partnerët më të mirë të pajisur për të afuar një projekt të një madhësie të tillë”, theksonte zyrtarja shqiptare.

Si një nga ofruesit kryesorë të zgjidhjeve për rigazifikimin LNG, “Excelerate” ka zhvilluar dhe operon në 13 terminale të gazit natyror në të gjithë botën.

Vizita e Donfried në rajon: Mesazhe të njohura, thellimi i lidhjeve me SHBA

izita e Ndhmës
Sekretares së Shtetit
për Çështjet Evropiane
dhe Euroaziatike
Karen Donfried në

Ballkanin Perëndimor këtë javë
ripohoi qëndrimet kryesore të
Shteteve të Bashkuara ndaj rajonit.
Kosova dhe Serbia duhet të
riangazhohen në Dialog me
qëllim të njohjes reciproke; SHBA
mbështet integritetin territorial
të Bosnjë-Hercegovinës dhe
kërkon zgjedhje në kohë dhe të
ndershme; Fillimi i bisedimeve
të anëtarësimit në BE me
Shqipërinë dhe Maqedoninë e
Veriut është shumë i vonuar –
këto ishin mesazhet kryesore të
turneut të Donfried në të gjashtë
vendet e Ballkanit Perëndimor.

Në Serbi, sanksionet ndaj Rusisë, të
cilat vendi nuk i ka vendosur, ishin
gjithashtu një nga temat. Kjo nuk u
transmetua nga njoftimet për shtyp
të Presidentit dhe Kryeministrit
pas takimit të tyre me Donfried,
por Ndhmës Sekretari i Shtetit
konfirmoi se çështja tashmë është
“në tavolinë” në një intervistë
për të përditshmen Politika.
Pesha politike e vizitës mund t’i

“

**Administrata Biden ka treguar një gatishmëri
për t’u fokusuar në Ballkanin Perëndimor më
shumë se paraardhësit e saj, edhe para luftës në
Ukrainë dhe periudhës së tensioneve të rritura
brenda Bosnjë-Hercegovinës. Seria e fundit e
sanksioneve ndaj liderëve politikë të dikurshëm
dhe aktualë ka qenë një nga sinjalet se politika ndaj
Ballkanit Perëndimor mund të bëhet më e fortë.**

kontribuohet statusit të mesazherit dhe jo përmbajtjes. Vitet e fundit, diplomacia amerikane ndaj Ballkanit Perëndimor është menaxhuar rregullisht nga Zëvendës Ndihmës Sekretari i Shtetit i ngarkuar për rajonin, aktualisht Gabriel Escobar, ndërsa ardhja e një anëtari të administratës më të lartë sinjalizon një angazhim të intensifikuar. Administrata Biden ka treguar një gatishmëri për t'u fokusuar në Ballkanin Perëndimor më shumë se paraardhësit e saj, edhe para luftës në Ukrainë dhe periudhës së tensioneve të rritura brenda Bosnjë-Hercegovinës. Seria e fundit e sanksioneve ndaj liderëve politikë të dikurshëm dhe aktualë ka qenë një nga sinjalet se politika ndaj Ballkanit Perëndimor mund të bëhet më e fortë.

Nuk pati shumë njoftime për hapa të veçantë politikë gjatë vizitës së Karen Donfried, megjithëse disa u shfaqën. Në Maqedoninë e Veriut, për shembull, Ministri i Punëve të Jashtme Bujar Osmani njoftoi se më 2 qershor do të fillojë Dialogu Strategjik ndërmjet Uashingtonit dhe Shkupit.

“Ne jemi veçanërisht të nderuar që Maqedonia e Veriut do të bëhet vendi i parë në Ballkanin Perëndimor që do të hapë Dialog Strategjik me Shtetet e Bashkuara të Amerikës, i cili do të thellojë partneritetin tonë strategjik dhe më konkretisht do të kornizë bashkëpunimin tonë dypalësh”, tha Osmani gjatë një konference për shtyp me Donfried më 28 prill. Dialogu Strategjik, një instrument i politikës së jashtme që Shtetet e Bashkuara vendosin në marrëdhëniet e tyre me një numër vendesh anëmbanë botës, duke përfshirë Kroacinë dhe Slloveninë, do të jetë një zgjidhje e rëndësishme afatgjatë për zhvillimin e Maqedonisë së Veriut, duke pasur parasysh se perspektivat e BE-së janë problematizuar nga vetoja nga

Bullgaria, thotë Misha Popoviq, Shef i Qendrës për Qeverisje të Mirë në Institutin për Demokraci Societas Civilis nga Shkupi.

“Do të thosha se SHBA-të nuk janë të vetme në këtë aspekt dhe ka iniciativa të tjera me vendet anëtare të BE-së”, thotë Popoviq për European Western Balkans. Gjatë konferencës me Osmanin, Dofried tha se Shtetet e Bashkuara duan të shohin sa më shpejt Konferencat e para Ndërqeveritare të BE-së me Maqedoninë e Veriut dhe Shqipërinë.

“Kjo Konferencë është shtyrë për shumë kohë. Ju keni përmbushur detyra dhe reforma të vështira dhe meritoni përparim të shpejtë”, tha Ndihmës Sekretari i Shtetit. Ky qëndrim i Shteteve të Bashkuara nuk është i ri. Tashmë në qershor të vitit të kaluar, Departamenti i Shtetit mbështeti zyrtarisht

mbajtjen e IGC-ve, por vetoja bullgare megjithatë mbeti në fuqi. Pas ndryshimeve të qeverisë si në Shkup ashtu edhe në Sofje, u bënë përpjekje për një afrim, por Bullgaria ende këmbëngul që pakica bullgare duhet të futet në Kushtetutën e Maqedonisë së Veriut përpara se të hiqet vetoja. Në ndërkohë, skepticizmi dhe zhgënjimi në Maqedoninë e Veriut po rriten. Dialogu Strategjik me Shtetet e Bashkuara, natyrisht, nuk mund të krahasohet me negociatat e anëtarësimit në BE, por gjithsesi mund të kontribuojë në procesin e reformave. Misha Popoviq beson se ky bashkëpunim do të synojë të përmirësojë qeverisjen dhe besueshmërinë e sigurisë në Maqedoninë e Veriut. “Fokusi duhet të jetë në ndërtimin e qëndrueshmërisë dhe pavarësisë institucionale, bazuar në aftësitë e

qëndrueshme kundër korrupsionit në sektorët kritikë dhe vendimarrje e cila është kompetente dhe vizionare dhe ofron perspektivë afatgjatë për qytetarët”, thekson ai. Marjan Gjurovski, asistent në Fakultetin e Sigurisë – Shkup, thotë se fillimi i paralajmëruar i dialogut strategjik ndërmjet Maqedonisë së Veriut dhe SHBA-së e ngriti në nivelin më të lartë partneritetin strategjik mes dy vendeve. “Ky aktivitet diplomatik është veçanërisht i rëndësishëm për stabilizimin e Ballkanit Perëndimor kur kemi një depërtim të madh të ndikimit rus përmes kërcënimeve hibride. Besoj se marrëdhëniet mes Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe Maqedonisë së Veriut në mbrojtje, ekonomi, arsim dhe teknologji informative do të forcohen përmes projekteve speciale”, shpjegon ai për portalin tonë.

Vuçiq dhe Rama nxjerrin në pah Ballkanin e Hapur

Pas takimit të Donfrid me presidentin serb Aleksandar Vuçiq dhe kryeministrin shqiptar Edi Rama, të dy liderët theksuan rëndësinë e Ballkanit të Hapur dhe mbështetjen amerikane për të. Vetë

Donfried nuk e komentoi nismën. Sipas deklaratës së lëshuar nga Zyra e Presidentit të Serbisë më 26 prill, “Presidenti theksoi veçanërisht nismën e Ballkanit të Hapur si shembull të bashkëpunimit të suksesshëm rajonal dhe luftës për qëllime të përbashkëta, duke theksuar se është mënyra më e mirë për t’u përgatitur. Shtetet rajonale për anëtarësim në BE, por edhe një mundësi për të arritur standardet evropiane përpara se të anëtarësohen”.

Tre ditë më vonë, Edi Rama shkroi në faqen e tij në Facebook se foli me Dofridin për “progresin pozitiv të reformave, forcimin e drejtësisë, investimet strategjike në energji, veton e Bullgarisë ndaj Maqedonisë së Veriut, situatën në rajon, si dhe mbështetjen e plotë të Shteteve të Bashkuara për Ballkanin e Hapur”. Udhëheqja aktuale e Serbisë dhe Shqipërisë janë forca shtytëse e nismës, e cila u shfaq, edhe pse më pak e theksuar, në një deklaratë për shtyp të kryeministrit të Maqedonisë së Veriut, Dimitar Kovačevski. Të tre vendet ranë dakord për të mbajtur një tjetër samit në kuadër të nismës në qershor. Vendet e tjera të rajonit deri më tani kanë refuzuar të anëtarësohen, me ish-kryeministrin e Malit të

Zi, Zdravko Krivokapiq, duke pretenduar së fundmi se Serbia po “shantazhonte” Malin e Zi për t’u bërë pjesë e Ballkanit të Hapur, ndërsa nisma nuk ishte e mirë për vendin. .

Qeveria e re e Malit të Zi, e zgjedhur të enjten mbrëmë, në programin e saj deklaroi se qëllimi i saj do të jetë “vlerësimi i iniciativave rajonale në kuadër të qëllimit kyç – anëtarësimi më të shpejtë të Malit të Zi në BE”.

Në një intervistë për transmetuesin publik malazez, Donfried ka reflektuar edhe për faktin se Qeveria e re ishte zgjedhur para ardhjes së saj. “Unë do të thoja që ju zgjodhët qeverinë e re vetëm për vizitën time. Nuk e di nëse e keni parashikuar këtë, as neve nuk e kemi pasur të qartë se si do të zhvillohen gjërat në Mal të Zi”, tha Donfried.

Sipas RTCG, ajo mohoi që Shtetet e Bashkuara të kenë lidhje me ndryshimin e qeverisë, por shtoi se është e qartë se qeveria e re është e përkushtuar për integrimin evropian, përmbushjen e angazhimeve të NATO-s, luftën kundër korrupsionit dhe zbatimin e reformave demokratike.

/Argumentum.al

Freedom House: Demokracia në Shqipëri regjim hibrid

Sipas raportit më të fundit të organizatës “Freedom House” për Vendet në Tranzicion, Shqipëria nuk ka pësuar asnjë ndryshim në pikë, krahasuar me një vit më parë, në të shtatë kriteret ku e bazon vlerësimin e saj kjo organizatë. Shqipëria vazhdon të përcaktohet në kategorinë e regjimeve hibride/demokraci në tranzicion, ku futen ato vende ku institucionet demokratike janë të brishta dhe ku ekzistojnë sfida thelbësore për mbrojtjen e të drejtave politike dhe lirive civile.

Në raport thuhet, se në Shqipëri qeverisja në nivel kombëtar është demokratike, por e dominuar nga politika partiake klienteliste. Zgjedhjet janë përgjithësisht konkurruese, por ato shpesh dëmtohen nga blerja e votës, manipulimi me votat dhe mangësi të tjera. Po kështu, raporti vlerëson se shoqëria civile luan një rol disi aktiv në raport me debatin dhe interesat publike, por ajo vuan nga financimi i pamjaftueshëm dhe mospërfshirja e duhur në konsultimin e politikave, siç kërkohet me ligj.

Sipas “Freedom House”, media në Shqipëri është pjesërisht e pavarur dhe ofron njëfarë niveli vëzhgimi të kujdesshëm të punës së atyre që kanë poste publike, por shumica e pronarëve të medias, thuhet në raport, i përdorin platformat e tyre mediatike për të lobuar tek qeveria dhe partitë politike. Për sa i takon qeverisjes lokale, ajo shihet si demokratike, por seriozisht e pafinancuar dhe e pakualifikuar për të ofruar shërbimet adekuate për qytetarët.

Në raport vërehet se gjyqësori vijon të jetë nën një proces të vazhdueshëm verifikimi të pastërtisë së figurës së anëtarëve të tij deri në fund të vitit 2024, e për rrjedhojë funksionon vetëm pjesërisht. Prej fillimit të procesit të vetëingut, janë rritur pritshmëritë, se sistemi i drejtësisë do të jetë më efektiv dhe më i pavarur, por në raport thuhet se ai ende nuk ka dhënë prova konkrete se po vepron lirisht. Për sa i takon korrupsionit, në raport thuhet se ai vazhdon të jetë ende i përhapur, duke shkaktuar mosfunksionim në degë të ndryshme të qeverisë. Por raporti vlerëson se agjencitë e reja të zbatimit të ligjit, të krijuara, që nga viti 2019 po tregojnë rezultate inkurajuese në luftën kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar.

Që nga viti 1995, raporti i “Freedom House” për Vendet në Tranzicion ka vlerësuar gjendjen e demokracisë në 29 vende, që shtrihen nga Evropa Qendrore në

Azinë Qendrore.

Organizata e bazon vlerësimin në shtatë kategori, siç janë procesi zgjedhor, shoqëria civile, pavarësia e medias, qeverisja demokratike në nivel kombëtar, qeverisja lokale, sistemi gjyqësor dhe pavarësia e tij, si dhe korrupsioni. Vlerësimi bëhet nga 1 deri në 7 pikë, ku 1 është niveli më i ulët i demokracisë dhe me 7 vlerësohet niveli më i lartë i saj. Qeverisja demokratike në nivel kombëtar mbetet në njëjtat nivele si dy vitet pararendëse, me 3.25 pikë (2020-2022), por megjithatë ky tregues ka shënuar ulje krahasuar me pesë vitet e tjera, prej 2015 deri 2019, kur llogaritej në 3.50 pikë.

Në treguesin e shoqërisë civile, Shqipëria vlerësohet me të njëjtën shifër si një vit më parë, 4.75 pikë, por kjo pasqyron një rënie në raport me 8 vitet pararendëse (2013-2020) kur ky tregues kishte ruajtur një konstante prej 5 pikësh. Sistemi gjyqësor dhe pavarësia e tij, sipas raportit ka mbetur në të njëjtat nivele prej vitit 2013, duke u vlerësuar me 3.25 pikë. Po kështu edhe korrupsioni që vlerësohet me 2.75 pikë prej vitit 2013.

Elementi i demokracisë për vitin 2022 vlerësohet në nivelet e vitit 2021, me 3.75 pikë, por që gjithsesi pasqyron një rënie krahasuar me një tendencë rritjeje, që u vu re prej vitit 2014 deri në vitin 2020.

Në raport thuhet se themelet e demokracisë në Shqipëri u vunë në provë në 2021, viti kur u mbajtën zgjedhjet e dhjeta parlamentare shumëpartiake, që nga rënia e komunizmit.

“Pjesa më e madhe e diskutimeve publike, para dhe pas zgjedhjeve, ishin të mbushura me akuza të ndërsjella dhe retorikë përçarëse nga udhëheqësit e partive kryesore politike dhe Presidenti, gjë që çoi në incidente të frikësimit publik, lëndimeve dhe madje edhe vdekjeve gjatë fushatave elektorale”.

Më pas në raport thuhet se në përgjithësi zgjedhjet parlamentare u administruan mirë. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ishte në gjendje të ofronte mjete të reja teknologjike për identifikimin e votuesve në ditën e zgjedhjeve dhe teknologjitë e reja të numërimit u përdorën në qendra të ndryshme votimi. Por megjithatë, sipas raportit, integriteti i zgjedhjeve nuk ishte plotësisht i paprekur, për shkak të pretendimeve të besueshme për blerje votash, frikësim dhe dhunë.

SERBIA MES DY BOTËVE

BULETINI I KOMITETI TË HELSINKIT SERBI NR. 161*

Përktheu për Argumentum Xhelal FEJZA

Rendi ndërkombëtar po kalon nëpërmjet një strukture të thellë transformimi të sistemit politik botëror dhe të marrëdhënieve tërësore ndërkombëtare, e në këtë kuadër, edhe marrëdhënieve rajonale. Kjo reflektohet edhe në Ballkan cili është njëfarë arene e garimit të aktorëve të ndryshëm (ShBA, BE, Rusi, Turqi, Kinë etj).

Vetëm disa muaj për shpërbërjes së Bashkimit Sovjetik, ish këshilltari për sigurinë kombëtare Zbignjev Bzhezinski e paralajmëronte Perëndimin: Megjithëse “Lufta e Ftohtë u përmyll me fitoren e njëres palë dhe mundjen e tjetres ecuria vendimtare nuk garantoj pasoja të lëmuara”. Për sigurimin e paqes, theksonte Bzhezinski, ishte i nevojshëm “një vizion gjeopolitik me afat të gjatë” në mënyrë që të sigurohej qëllimi ambicioz: “dukuria e Rusisë postimperiale e cila është në gjendje të zërë vendin e saj të vërtetë në koncertin e kombeve udhëheqës në botë”.

Për rikthimin e saj në skenën globale Rusia është përgatitur për 20 vite rresht. Vladimir Putini, gjatë fjalimit të tij të famshëm, tashmë historik, në Konferencën e Munihut (2007) e paralajmëroi një gjë të tillë, në mënyrë që më vonë gradualisht filloi ta realizonte. Njëkohësisht punoi edhe me liderët dhe lëvizjet (e majta dhe të djathta) Perëndimorë të korruptuar, gjë së cilës mund të thuhet se ia arriti.

Agresioni ndaj Ukrainës është përgatitur gjatë me synimin për rikonstruktimin e fuqisë globale ruse të para viteve nëntëdhjetë të shekullit të kaluar. Ambicjet perandorake janë shndërruar në prioritet të politikës së Putinit. Megjithatë, agresioni ndaj Ukrainës ka pasoja afatgjatë në ndryshimet gjeopolitike, me pasoja ekonomike dhe financiare për të cilat duhet gjetur zgjidhje. Pavarësisht nga ecuria përfundimtare, lufta në Ukrainë ka për të ndryshuar rrënjësisht kuadrin e sigurisë së Europës dhe raportet mes Lindjes dhe Perëndimit. Juval Noah Harari, intelektual i udhëheqës botëror, pohon se në Ukrainë

është në lojë drejtimi që do të marrë historia njerzore. Në zemër të krizës ukrainase, sikurse nënvizon ai, shtrohet një pyetje themelore mbi natyrën e historisë dhe të njerzimit: a është i mundur ndryshimi?

Bota pothuajse njëzëri u rreshtua kundër agresionit, dhe vetëm një numër i vogël vendesh u rreshtuan përkrah Rusisë, por edhe këtë e bënë me njëfarë doze vetëpërmbytje si përshembull Kina.

Politikanët serbë dhe elita intelektuale i interpretojnë plotësisht gabim ngjarjet aktuale (njëlloj siç bënë në vitet nëntëdhjetë), sepse vazhdojnë të dëshirojnë fshehurazi dështimin e Perëndimit dhe të demokracisë liberale në pritje të një rendi të ri botëror sipas etalonit të Rusisë dhe Kinës. Pozita e Serbisë, e cila shprehet për neutralitet, është e paqëndrueshme duke patur parasysh dramacitetin e situatës. Qëndrimi në dy karrike (ose më shumë) është pjesërisht i mundur në kushte paqeje. Serbia, për hir të së vërtetës në mënyrë relativisht të shkathët, ka mbajtur ekuilibër në këtë drejtim, por, në situatën aktuale të krizës një pozicionim i tillë është bërë i paqëndrueshëm. Vendimi që do të marrë Serbia (nën presionin e njëres palë dhe tjetres) do të tregojë së cilët janë prioritetet e saj: raporti me Bashkimin Europian apo me Rusinë.

RUSIA DHE BALLKANI

Ballkani Perëndimor zë një vend të veçantë në politikën e jashtme ruse. Ballkani është rajon me rëndësi për Rusinë sepse ndan me të lidhje të forta kulturore, religjioze dhe historike.

Për Moskën popullariteti historik në Ballkan është kundërpeshë e Perëndimit, sepse e konsideron vetveten fuqi botërore me ambicje për të marrë pjesë në zgjidhjen e krizës ballkanike. Rusia, si edhe Serbia, i konsiderojnë të përkohëshëm kufinj të Ballkan. Filozofi rus Aleksandër Dugin, një prej këshilltarëve më të afërt të Putinit, është

mbështetës i aleancës ortodokse. Ai mendon se “rendi i ri gjeopolitik” në Ballkan duhet të bazohet në stimulimin e të gjithë proceseve integruese në boshtin Veri-Jug. Kjo do të thotë, sikurse nënvizon ai, se duhen forcuar maksimalisht lidhjet Beograd-Athinë-Sofje dhe Sofje-Athinë. E tërë hapësira e Ballkanit është, sipas Duginit, një projekt i ndërlikuar konfigurativ i federatës gjithëslave jugore, të cilën e përbëjnë Serbia, Bullgaria, Maqedonia, Mali i Zi dhe Bosnja serbe. Në këtë krijesë serbët, sikurse nënvizon Dugin, përfaqësojnë impulsin euroaziatik dhe shfaqen si mbartës të heartland-it. Në këtë rend Maqedonisë do ti caktohet një status i veçantë në mënyrë që të evitohen orekset e tre shteteve ortodokse ballanike.

Interesi i Rusisë është që të ruhet status-kuoja në Ballkan me synimin për të ngadalësuar dhe penguar integrimin euroatlantik të vendeve të Ballkanit Perëndimor. Interes i veçantë i Rusisë është destabilizimi i Malit të Zi, antar i NATO-s, si dhe i Bosnjë e Hercegovinës që përfaqësojnë në vetvete shtete veçanërisht të dobëta. Megjithatë integrimi i Ballkanit Perëndimor nuk përbën kurrfarë kërcënimi për Rusinë, gjithsesi asaj i ofron mundësinë për të treguar joefikasitetin e bashkësisë ndërkombëtare, në mënyrë të veçantë të BE-së.

Pa dyshim Rusia dëshiron që edhe në Ballkan të demonstrojë ndikimin e saj tejkuftar. Në këtë drejtim ka suksese, sepse nëpërmjet Serbisë dhe Republikës Srpska (RS) në Bosnjë e Hercegovinë arrin të ruajë këtë status kuo, ose më mirë të themi një Ballkan të pakonsoliduar, i cili në këtë mënyrë mbetet periferi e Europës. Shumë analistë mendojnë se Rusia është në gjendje të shkaktojë kaos në Ballkan relativisht lehtë. Në Mal të Zi presioni kryhet nëpërmjet partive politike proserbe, në radhë të parë ndaj partisë Fronti Demokratik (DF) dhe kryerësit të detyrës së kryetarit të parlamentit të Malit të Zi, i cili ndodhet në presion jodemokratik dhe ilegjitim për të shpallur zgjedhje të parakohëshme presidenciale. Këto zgjedhje

do të përbënin një larje përfundimtare llogarish me Millo Gjukanoviçin dhe partinë tij, kreatorët shumëvjeçarë të politikës së Malit të Zi dhe meritoret kryesorë për hyrjen e Malit të Zi në NATO.

Nga ana tjetër, në Bosnjë e Hercegovinë bëhet presion nëpërmjet Millorad Dodikut, i cili sipas burimeve që ka Komiteti i Helsinkit, përbën një kërcënim të hapur në këtë moment dhe i cili edhe vetë është nën presionin e Federatës Rusë. Beogradi dhe presidenti Vuçiç kanë probleme gjithnjë e më të mëdha me “kontrollin efektiv” të Dodikut dhe shtrohet pyetja e luajalitetit të tij ndaj Beogadit.

Depërtimi i Rusisë në Ballkan do të thotë edhe mossaues i Perëndimit për të çuar deri në fund “punën e pakryer” edhe përkundër faktit se janë investuar përpjekje tejet të mëdha dhe mjete financiare po ashtu tejet të mëdha për këtë. Politika e zgjerimit e BE-së doli se ishte joefikase, gjë cila e bën të panjohur fatin e antarsimit të vendeve ballkanike në të. Liderët lokalë u janë kthyer aktorëve të tjerë që kanë ardhur në Ballkan me oferta të cilat elitave ballkanike u kanë hapur mundësi të reja për korrupsion. BE-ja është treguar e painteresuar në mënyrë të veçantë ndaj Maqedonisë së Veriut, Shqipërisë dhe Bosnjë e Hercegovinës. Ka preferuar stabilokracinë dhe jo reformat dhe demokratizimin. Në dialogun Prishtinë-Beograd, Komisioni Europian ka pranuar ndryshimin e formatit të dialogut dhe pothuajse lejoi ndarjen e Kosovës gjë të cilën e pengoi Gjermania, ose më mirë të themi Anxhela Merkel.

“BOTA RUSE” DHE “BOTA SERBE”

Për Serbinë, identifikim (dhe frymëzim) i rëndësishëm me Rusinë është dhe projekti “bota serbe”, i cil për nga ideja, është identik me “botën rus”. “Bota ruse” ka lindur si koncept në kapërcyellin e shekujve XX dhe XXI, kur u

BOTA SERBE

“Bota serbe” si term është shfaqur në vitin 2013. Rrëmuja gjeopolitike në të cilën gjendej rajoni ishte ideale për Rusinë që inkurajonte aspirtatat serbe. Megjithëse, sikurse vërejnë disa komentatorë, Serbia këtyre ditëve sikur po hesht në lidhje me botën serbe, koncepti është përpunuar dhe funksionon.

fillua të flitej për rusët si komb i ndarë. Pas vitit 2007, kur u themelua Fondi “Bota ruse” me synim “popullarizimin e gjuhës ruse, e cila përbën një thesar kombëtar të Rusisë dhe është element me rëndësi i kulturës ruse dhe botërore, si dhe për shkak të programit për mësimin e gjuhës ruse jashtë shtetit”, koncepti mori një status tjetër. Themelues i Fondit ishte Ministria ruse e punëve të jashtme dhe ajo e arsimit dhe shkencës. Fondi që në fillim ishte aktiv me diasporën ruse. Kisha Ortodokse Ruse u përfshi gjithashtu në luftën për interpretimin e “Botës Ruse”. Patriarku Kirill në konferencën e tretë të “Botës Ruse” (nëntor 2009) tha mes tjerash: “Rusia, Ukraina, Bjellorusia përbëjnë Rusinë e Shenjtë”. Diskursi iridentist u formulua për herë të parë në nivel zyrtar nga vetë presidenti Putin me 18 mars 2014 në fjalimin e mbajtur me rastin e bashkimit të Krimesë me Rusinë: “Populli rus është bërë një nga popujt më të mëdhenj, në mos më i madhi, popull i ndarë në botë”.

“BOTA SERBE”

“Bota serbe” si term është shfaqur në vitin 2013. Rrëmuja gjeopolitike në të cilën gjendej rajoni ishte ideale për Rusinë që inkurajonte aspiratat serbe. Megjithatë, sikurse vërejnë disa komentatorë, Serbia këtyre ditëve sikur po hesht në lidhje me “botën serbe”, koncepti është përpunuar dhe funksionon.

Politikën e tij ndaj “tokave serbe” Beogradi e ka përcaktuar në kuadër të dokumenteve që janë dokumente zyrtare të qeverisë. Të parin ndër ta e ka miratuar parlamenti i Serbisë dhe emërtohet “Strategjia e ruajtjes dhe e forcimit të raporteve të shteti amë dhe diasporës dhe shtetit amë

dhe serbëve në rajon” (2011). Kjo strategji ka si synim ruajtjen dhe forcimin e raporteve të shtetit amë me diasporën dhe gjithashtu shtetit amë me serbët në rajon.

Strategjia në fjalë, Bosnjë e Hercegovinë si dhe Malin e Zi i vendos në qendër të politikës së jashtme rajonale. Ajo është përciptuar në rajon si Memorandumi II. (Aluzion për Memorandumin e Akademisë serbe të shkencës dhe arteve të vitit 1989 që shërbeu si bazë ideologjike për luftërat e serbëve në Kosovë, Kroaci, Bosnjë e Hercegovinë në vitet 90 të shekullit të kaluar. Shën. i përkth.). Pas bërjes publike të saj pati një sërë reaksionesh të ashpra nga të gjithë vendet fqinje. Strategjia në fjalë është de facto pjesë e Memorandumit mbi parandalimin e kërcënimit të serbëve jashtë Serbisë. Ky është një dokument operativ me udhëzime të sakta mbi aktivitetet. Është fjala për njëfarë plani veprimi të nacionalizmit serbomadh në kushtet aktuale. Si të realizohet bashkimi i serbëve “në mënyrë paqesore dhe demokratike” dhe kundër unitetit dhe integritetit të shteteve në të cilët ata jetojnë. Rolin kryesor në vënien në jetë të Strategjisë në fjalë e ka Kisha Ortodokse Serbe (KOS) si dhe Rusia. Gjatë shekullit XX, sikurse nënvizohet në këtë Strategji, KOS-i praktikisht ka qënë i vetmi institucion integruar dhe urë mes shtetit amë dhe diasporës. Kisha ka ruajtur, përveç besimit fetar, edhe kulturën kombëtare dhe gjuhën e Republikës së Serbisë.

Në praktikë plani i veprimit reduktohet në: relativizimin dhe mohimin e krimeve të luftës dhe genocidit të kryer nga ana e ushtrisë dhe policisë së Republikës Srpska dhe Serbisë, destabilizimin e qeverive dhe pushtetit në shtetet fqinje nëpërmjet forcimit të vetëdijes mbi joefikasitetin e tyre; këmbënguljen për konstitutivitetin e serbëve në Mal të Zi, Kosovë dhe Kroaci; mbështetjen e politikës separeatiste në Republikën Srpska etj.

Ndërkohë është miratuar edhe Strategjia për sigurinë (2020) në të cilën nënvizohet se prioriteti më i madh i politikës së jashtme të Serbisë është ruajtja e Republikës Srpska, pastaj Karta për hapësirën kulturore serbe (2019) që e nënshkruan Ministri i arsimit të Republikës së Serbisë dhe të Republikës Srpska (në B e H), e ngjashme kjo me atë ruse të vitit 2007, kur u themelua fondi “Bota Ruse”. Karta për hapësirën kulturore serbe nënvizon se themeli i kulturës politike serbe bazohet në besimin se, para integriteteve më të gjëra, hapi i parë dhe i pashmangshëm është kohezioni brenda hapësirës kulturore serbe. Kjo është vetëm një hap larg shpalljes së bashkimit të të gjithë serbëve siç u pat shpallur në vitet nëntëdhjetë të shekullit të kaluar. Nënvizohet se kultura politike e serbëve jashtë shtetit amë nuk ka nevojë të harmonizohet me kulturën politike të vendeve ku ata jetojnë, por vetëm me kulturën politike të shtetit amë, sikurse shkruhet në Kartë, serbët në tërë hapësirën kulturore serbe duhet të bëjnë “një politikë kulturore dhe arsimore reciproke”.

KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

- Ngjarjet në Ukrainë do të sjellin politikë më të vendosur të Perëndimit ndaj Ballkanit Perëndimor. Radikalizimi i Dodikut në Bosnjë e Hercegovinë, i cili e kërcënon atë me shpërbërje, i ka kthyer ShBA-të në rajon me një strategji të re e cila nënkupton sanksione për të gjithë ata që destabilizojnë. Lufta në Ukrainë dhe mundësia e destabilizimit rus në Ballkan do të motivojnë akoma më shumë ShBA-të dhe BE që të mos përjetojnë edhe një fiasco tjetër si puna e atij në Afganistan.

- Putini, në kundërshtim me pritmeritë e tij, e ka bashkuar Perëndimin dhe ka forcuar aleancën dhe, në mënyrë të veçantë reason d'être të NATO-s dhe unitetin në BE. BE e përjeton luftën në Ukrainë si luftë kundër vlerave europiane. Me sa duket Beogradi ende nuk e ka kuptuar një gjë të tillë.

- Shumë zëra në Perëndim, në kontekstin e destabilitetit dhe pasigurisë globale, paralajmërojnë pasoja për Serbinë, e cila që prej disa vitesh po largohet nga Perëndimi dhe po zgjerohet lidhjet e saj politike dhe të sigurisë me Rusinë (si edhe me Kinën). Gjithnjë e më shumë po piquet mendimi se ka ardhur koha që ShBA-të dhe BE-ja të rishikojnë qëndrimin e tyre ndaj Beogradit dhe të flasin hapur për pasojat e vazhdimet të kësaj rruge, përfshirë edhe potencialisht sanksionet.

- Të gjithë vendet e Ballkanit Perëndimor e kanë dënuar agresionin rus dhe janë rreshtuar përkrah Perëndimit. Vetëm Serbia ka evituar sqarim preciz për këtë problem edhe përkundër presioneve të ShBA dhe BE-së.

- Serbia ende nuk ka bërë përzgjedhjen e cila varet nga shumë aktorë në vend. Shumë prej atyre janë të dezorientuar dhe tashmë ka filluar të shprehet pakënaqësia për votimin në Asamblenë e Përgjithshme të OKB-së.

- Projekti "Bota serbe", për të cilin është folur shumë muajt e fundit, momentalisht nuk është i pranishëm në diskursin publik, gjë që nuk do të thotë se nuk është akoma aktual. Një pjesë e elitave serbe mendon se realizimi i tij është i mundshëm në rrethanat e caktuara historike. Në këtë kuptim shumë gjëra do të varen nga fakti nëse Moska do ta zgjerojë krizën, ndërsa, siç paralajmërojnë shumë veta, Ballkani Perëndimor është një prej kandidatëve të mundshëm.

- Presidenti Vuçiç momentalisht po përballlet me realitetin që vetë ai e ka krijuar. Vërehet një mbështetje e gjërë jo vetëm e opinionit publik për Rusinë, por edhe e elitave akademike, ushtarake dhe politike nga njëra anë dhe nga ana tjetër, e elitave kulturore, religjioze nëpërmjet potencimit të afërsisë historike mes Beogradit dhe Moskës, e cila, dhjetëvjeçarin e fundit është çimentuar nëpërmjet një propagande sistematike.

- Megjithatë deklarimi i Serbisë në seancën e Asamblesë së Përgjithshme të OKB-së ishte pozitiv, ai ka ardhur si rezultat e presioneve me të cilat presidenti Vuçiç që në vitin 2012 nuk ishte ballafaquar. Presioni i Perëndimit politik ndaj Serbisë ka arritur pikën e ndezjes dhe gjatë

dhjetë ditëve të fundit është folur edhe për mundësinë e tërheqjes së investimeve të kompanive gjermane në Serbi, të cilët janë investitorët më të rëndësishëm në Ballkanin Perëndimor, veçanërisht në Serbi.

- Përzgjedhja e gabuar e Serbisë do të jetë destruktive për të ardhmen e saj. Serbia duhet të mbajë mirë parasysh që të mos përsëritet viti 2014, kur tentoi të përfitonte nga fakti se Federatës Ruse i ishin vënë sanksione. Përsëmbull, Serbia momentalisht përbën një hub europian për fluturimet e kompanisë Air Serbia nga Rusia drejt Europës dhe anasjelltas. Ky fakt është mbajtur shënim në Bruksel dhe për këtë Serbia ballafaqohet me mundësinë që aviokompania e saj kombëtare të vihet nën restriksione nga ana e BE-së për shkak të një sjelljeje të këtillë. Ky është vetëm një shembull ku Serbia me politikën e saj të mosvënies së sanksioneve të rrezikojë "ftohje" në integrimin europian, gjë e cila do të ishte e rrezikshme për reformat dhe stabilitetin ekonomik të saj. Deklarata e presidentit të Serbisë mbi zvoglimin e numurit të fluturimeve nga Rusia drejt Beogradit është vërtetim i faktit se presioni do të vijë duke u forcuar.

- Kriza ukrainase tregoi paqëndrueshmërinë e ballacimit të politikës së jashtme dhe të neutralitetit ushtarak të Serbisë. Izolimi ndërkombëtar i Rusisë flet gjithashtu për atë se Serbia duhet ti kthehet interesave të saj vitale në mënyrë që të mos përfundojë edhe ajo në izolim me pasoja afatgjatë.

- Pas zgjedhjeve të 3 prillit 2022, pushteti serb do të jetë para dilemës themelore Europa apo Rusia, gjë e cila implikon përzgjedhje mes demokracisë dhe autokracisë, begatisë dhe izolimit.

**Materialin e plotë e gjeni online në Argumentum.al*

Në Kuvendin e Malit të Zi, më 28 prill në Cetinje, u votua Qeveria e pakicës e kryeministrit Dritan Abazović, me çka përfundoi mandati teknik tremujor i Qeverisë së kryeministrit Zdravko Krivokapiq, të cilit iu votua mosbesimi më 4 shkurt.

Kryeministër i Qeverisë së 43-të me 45 vota u zgjodh Dritan Abazovic. Kundër ishin vetëm deputetët socialdemokrat.

Kujtojmë se qeveria do të ketë 18 ministri, katër nënkryetarë të cilët janë edhe ministra të linjës dhe dy ministra pa portofol. Abazovic bëri betimin.

Qeveria e pakicës përbëhet nga Lëvizja Qytetare URA e Abazovićit, Partia Popullore Socialiste pro-serbe, Partia Socialdemokrate dhe partitë kombëtare të shqiptarëve, boshnjakëve dhe kroatëve.

Shumica e re parlamentare, e cila votoi për Qeverinë, më herët zgjodhi Danijela Gjuvovićin për kryetare të Parlamentit, e cila zhblllokoj punën e legjislativit pas gati tre muajsh.

Kryetarja e Kuvendit, Danijela Gjuvović, tha se deputetët do të pajtohen për vazhdimin e seancës në kolegjum.

Abazovic theksoi se qeveria e re do të bazohet në dy shtylla kryesore – sundimin e ligjit dhe zhvillimin ekonomik, të cilat kanë pesë linja prioritare të veprimit, përkatësisht: lufta kundër korrupsionit, investime më të qëndrueshme, integrimi në Bashkimin Evropian, zhvillimi i qëndrueshëm dhe mbrojtjen e mjedisit dhe afirmimin e fëmijëve dhe të rinjve.

Ai shtoi se të gjithë anëtarët e Qeverisë janë të obliguar të merren me të ardhmen e Malit të Zi, e jo me kapjen e tij të mëtejshme në të kaluarën.

“Prandaj jam krenar që për herë të parë

VOTOHET QEVERIA E 43-të E MALIT TË ZI

Shqiptari Dritan Abazović zgjidhet kryeministër

subjektet që nuk kanë bashkëpunuar drejtpërdrejt deri më tani do të punojnë së bashku”, tha ai.

Ai ka thënë se qëllimi i Qeverisë është që sa më shpejt të ringjallet shteti i së drejtës, që nënkupton zgjedhjen e Këshillit Gjyqësor dhe akterëve të tjerë dhe për të cilin, siç tha, nevojitet një konsensus më i gjerë shoqëror.

“Ky është një vend me mundësi të mëdha, të cilat nuk do të përdoren derisa të mësojmë të kultivojmë një kulturë kompromisi. Prandaj do të bëj një dialog aktiv me të gjithë aktorët shoqërorë për të përmirësuar atmosferën në shoqëri. “Mali i Zi dhe ne duhet të luftojmë të gjithë për një, të vetmin shtet civil pa dallim dhe me respekt për të gjitha dallimet”, tha ai, duke shtuar se eliminimi i korrupsionit është detyra më e rëndësishme me të cilën përballet kjo gjeneratë liderësh.

Dear readers and followers of Argumentum.al

On the third anniversary of the founding of the online media Argumentum.al, now it comes in the version of a monthly magazine which you can browse online from April 2022.

This monthly publication offers a clear combination of news on Albania, the Western Balkans and the world, as well as opinions and analyses of events taking place during the month.

Thanking each of you for your attention and trust in our media, we promise that we will continue to publish objective analysis on key developments in the country, region, Europe and the world.

Argumentum.al strives to be an authoritative source of journalism with analyses and comments on international relations, world politics and a wide range of issues of global importance by publishing exclusive materials. This is done thanks to the contribution of some of the well-known names of Albanian politics and journalism and other local and foreign collaborators. At the same time, Argumentum.al is open for comments and opinions by its readers.

Read on domestic and international issues in the magazine Argumentum.al free of charge in Albanian and English!

“Argumentum”, an intellectual process...

“English Edition”

Putin “wins” in Belgrade and Budapest!

The Battle for Elysée and Europe! The German “NO” for “Open Balkans”

Sofia spoke, what about Skopje?

REALPOLITIK “FLASH” NO. 20 | 01 – 15 PRILL 2022

BY DR. JORGJI KOTE

1. Putin “wins” in Belgrade and Budapest! This is a common title in the international press after the parliamentary elections in Hungary and Serbia on 3 April. Actually, the two well-known leaders, Orban and Vučić won a landslide victory, for reasons which are also mentioned at ARGUMENTUM. It is common knowledge that they are Putin’s allies and friends. Although Hungary is member of the EU and NATO, it is building up “illiberal democracy” openly defying the EU. Both of them have not imposed sanctions against Russia. Certainly, they have justified this claiming they are neither in favour of Russia nor Ukraine, but they stand for Hungary and Serbia!. As to Belgrade, it “grazes in the western pastures” but also in those of China and Russia. This is why Orban and Vučić victories are widely considered as Putin ones. Ironically, they are more than “headaches” for the EU.

2. The Battle for Elysée, the official seat of the French President is the official logo of the present presidential elections in France, whose first round ended up on 10 April with the victory of Emmanuel Macron. However, as he did not win the absolute majority, on 24 April, he will run again against Mme Marine Le Pen,

the nationalistic leader of the right extreme “Rassemblement National”. However, the 24 April exceeds the borders of the Presidential Palace in Paris. Elysée will be the major battle field for France and the entire Europe. This is because the 53 years old Marine Le Pen, leader of the largest right extreme movement in Europe is recognized for her hostile stances against the migrants, western values, multilateralism and especially the EU and NATO.

Despite some changes of tactics, the foundations of her anti-EU and NATO remain unchanged. Now she wants to remake the EU, demolish NATO and the traditional relations with Germany, as the EU “engine”. Her danger lies also in the fact that as a typical populist leader, she mainly criticizes, denies, denounces, and promises the skies, abusing with the

problems and difficulties in the every day lives of the French.

Whereas President Macron and his “La République en Marche” represents the most European part of the French society and politics. During his five years in Elysée he has proved to be a brilliant manager of the hard situations and a champion of the democratic values in exceptional periods. After Merkel has left out, he is the only experienced credible leader of a great country that together with Germany and other states will take up in his hands and promote the destinies of the EU and NATO together with the USA and other allies.

Macron’s victory on 24 April would be a severe blow to the populist and extreme forces in France and Europe. In the foreign policy, his

victory would have positive impact in strengthening multilateralism, UN, EU and NATO. He has expressed some ideas for a new Europe, which need to deepen inside before its enlargement. Moreover, these elections coincide with the French EU Presidency until the end of June; when Ukraine, Georgia and Moldova have demanded membership to the EU, apart the 6 Western Balkan states. As leader of a large state, Macron has his own right to express and give new political ideas and movements, so that the EU should learn from, avoid the mistakes of the past and respond effectively to the new challenges in all areas, particularly in defence and security.

3. The German “NO” for Open Balkans was stated again clearly and diplomatically by Chancellor Scholz in the Joint Press Conference with PM Rama on 11 April in Berlin. Certainly, one could not expect from Chancellor Scholz who speaks only affirmatively to say bluntly “NO” to the high guest from Tirana, even less in their first introductory encounter. The World and Germany, in particular, have learned long ago how to say a slow and diplomatic “NO”. There is no surprise here, and PM Rama would have been much better not to mention this issue. Because this NO has been expressed

even before in Tirana very softly by Chancellor Merkel and other senior German officials. Mr. Scholz during that time was Vice Chancellor. So, there is no reason for him and Berlin to accept Open Balkans; moreover, when you tell it openly that you want to replace the historic Process of Berlin, as it has allegedly failed and replace it with an initiative by Belgrade that even after over two years is still a half one! Then, why should Belgrade be the “first fiddle” with all those problems it has with Kosovo but not only, with his friendly stances towards Russia even after its aggression in Ukraine and moreover to show off with the EU money? This means as we say in Albania “the sheep and goat of Zere but the fame of Hasan Qerre!”

Most importantly, however, is that both the EU and Germany, given the

hot Balkan problematics have sealed down their best alternative against Open Balkans for the accomplishment of four major freedoms in Sofia, Brdo dhe on 14 December in the official EU Summit in Brussels. In their relevant documents it is mentioned only Western Balkans Common Regional Market, which is also accepted by the six WB states. Thus, the Half Open Balkans has become unnecessary.

4. Sofia spoke, what about Skopje? After the boring rhetorics on the opening of negotiations with Albania and Northern Macedonia this June, on 12 April finally Sofia spoke through its Chief Diplomat. She did not give any sign of hope for lifting its veto, repeating its well-known demands for Skopje. Now the ball is in the Skopje’s goal line. Not as hitherto waiting from the “big shots”, who continue their demarshes but without automatic guarantees, due to the burning issues between the two sides. Now even Skopje has to offer concessions and compromises. Otherwise, Sofia could tell it to “come back in autumn”; as the smallest evil, taking us also us with themselves. Because decoupling us from Skopje it is easily said than done; since it is only up to the EU Council to decouple us.

Europe won in Paris and Lubljana! More was expected! Missed the mark! Rain in Sofia, hail in Skopje! Decoupling looks like Cold Halva!

REALPOLITIK “FLASH” NO. 21 | 15 APRIL – 2 MAY 2022

BY DR. JORGJI KOTE

1. Europe won in Paris and Lubljana on 24 April in the presidential elections, where Macron gained 59 per cent, whereas Marine Le Pen, the leader of the far right 41 per cent. As mentioned in my article at ARGUMENTUM “Victory for Macron, France and Europe” Macron is the most experienced leader of a big state after Merkel has left. He leads the only major moderating political force in France, where the far right and far left prevail with 60 per cent. At home, Marine Le Pen endangers the country’s unity, whereas in the foreign policy the very existence of EU/NATO, the lives of millions of emigrants and inciting this negative trend in Europe. This is why together with Macron, it was France and Europe that won on 24 April; Europe made a sign of relief in Brussels, Berlin, Rome, London and elsewhere.

The other good news is that the Slovenian PM Janez Jansa lost with 24 per cent in the new parliamentary elections against the pro-EU opposition leader of the newly founded Freedom Party, Robert Golob with 34 per cent. True, geographically, Slovenia is a small state; yet, this was a notable victory for democracy; since Jansa had been showing ideas and practices contrary to EU fundamental values. Therefore, as a song of the late 80s goes, on 24 April Europe celebrated “two joys in one day”!

2. More it was expected from the visit of the US Assistant Secretary of State, Mrs. Karen Donfried in Tirana on 28/29 April. Moreover that just a few days ago it was released the Annual State Department Report; although besides achievements, it highlighted many reservations and criticisms, Rama called it a “copy and paste”!!! Well, from the photos, smiles, gifts and lack of a Press Briefing, meeting with him seemed more like a courtesy call, whereas with Mr. Alibeaj of the Democratic Party as a consolation after the defeat in 6th March and Basha’s resignation. Meanwhile, no one can guess the effects of her “slap” against Mr. Berisha, since together with the DP majority that follows him, he continues to move ahead and not without success.

Likewise, it did not leave a good impression her lack of contacts with civil society, media and NGOs. Ok,

this was the first visit in the region. However, they need more “colours” and energy! Now, who knows, in her meeting with PM Rama Donfried may have pointed out critical concerns as well, which are not made public.

Then, her “complimentary brushes” for Juri Kim that” Albanians are lucky to have her as Ambassador” were not so diplomatic, since the question might arise: what about other countries, are they unlucky and secondly, who knows, maybe Ms. Kim is luckier to be in Tirana! While objecting the exaggerations and the online petition against her, it should be also admitted that there is an unpleasant public perception that “identifies” her with the Government, which is not so insignificant. Unlike the “river of compliments” Ms. Kim has not made any critical comment and critical remark for the Government, even though the cases have not been lacking for that!

3. PM Rama “missed the mark” with “Open Balkans” after seeing Mrs. Donfried on 29 April in Tirana. He affirmed that she had given full support to “Open Balkans”! However, the Press Release from the US State Department and her interview for the “Voice of America” on the same day do not mention at all Open Balkans! PM Rama did also miss the mark during the Press Conference with the EU Enlargement Commissioner Varhelyi on 28 April. in Tirana. Obsessed with this half initiative, Rama renewed its values. Nonetheless, neither did Varhelyi mention Open Balkans, even in his personal quality as he did last December. This is quite natural, because the EU Commission, Council and Parliament do not recognize “Open Balkans”; they mention, acknowledge and support the inclusive “Western Balkans Regional Common Market”!

4. “Rain in Sofia, hail” in Skopje! We do say so because a few days ago, the Bulgarian Foreign Minister stated that the veto would not be lifted until Skopje inserts in its Constitution the rights of Bulgarian minorities. But, even if Skopje would agree to do that, it would take months to make the relevant amendment, making it practically impossible to open negotiations this June. It started “to hail” in Skopje when FM Bujar Osmani warned that the issue with Sofia could become a “frozen conflict”

that would last for years! He said this is likely to happen, because Skopje has made all possible concessions and it would not move from its position!.

5. Decoupling looks like “cold halva”! PM Rama has stated correctly recently that if the negotiations do not open this June, he will ask for decoupling us from Northern Macedonia. Well, this is easily said than done! Because it is only the EU Council, i.e. the leaders of the 27 Member States that could take such a decision BUT in full consensus. For the time being this consensus seems extremely hard, not to say impossible.

Thus, Romania was the first to warn against possible decoupling a few days ago. But there are other larger states, like France, Germany, the Netherlands and Spain firmly opposed to decoupling. Even other countries, let us be frank, are reluctant to open negotiations and generally speaking for the further enlargement. This is also indicated by the latest polls there. Moreover, the perception is that Northern Macedonia is much more advanced than Albania and it has been waiting for 17 years on end, whereas Albania only 8 years. Finally, this “hamletian” dilemma maybe solved after clarifying the final position of the EU in June related to the New Europe which they want to have. This is why opening negotiations, together or decoupled, may remain only wishful thinking for an indefinite period, depending on the compromise between Skopje and Sofia. Moreover now, after the Russian aggression against Ukraine, it is not Decoupling, Division, but Solidarity and Togetherness the prevailing logo. Therefore, at least for the time being, we have to move along this trend and spirit.

/Argumentum.al

© 2022 Argumentum

“

While the Prime Minister Edi Rama invited the participating countries and companies to cooperate without wasting time to implement projects in the energy field and to create a new architecture of the Albanian energy sector.

Conference on energy focuses on turning Albania into an energy exporter as crisis aggravates

A

group of US and EU energy market leaders met in Tirana on Wednesday to discuss involvement in implementing Albania's ambitious plan to transform itself into a net energy exporter.

At the conference, which was also attended by Prime Minister Edi Rama, Minister of Infrastructure and Energy, Belinda Balluku stressed in her speech the importance of Wednesday's conference at a critical moment for the energy situation worldwide as the international crisis has not spared no state. According to her, reliance on concentrated resources clearly affected the international markets, highlighting the weaknesses of the situation and the current scheme of the energy supply chain.

"We have started with the large photovoltaic parks to diversify the energy security portfolio in the Republic of Albania and we are already in the construction phase of the two largest photovoltaic parks, probably in the Balkans, which are Karavasta and Spitalla parks that are being built by the French company. 'Voltaia'," she said, adding Skavica will be the fourth hydropower plant on the Drini River cascade in northern Albania whose construction has started

with a valuable partner, 'Bechtel' company.

Vlora TPP is a real project for its implementation with our partners 'Exon Mobil' and 'Excelerate Energy', said Balluku. "While, according to her, the navigable port in the Bay of Vlora that will supply the TEC and will transform Albania into a regional hub of liquefied gas distribution on a small scale has been the initial vision we had for this integrated project."

The Minister also praised the contribution of the US Ambassador in Tirana, Yuri Kim for finding serious partners for the Vlora power plant, a project which, according to her, will be transformed into an integrated project and from a local project to a regional project that will bring benefits to all.

While the Prime Minister Edi Rama invited the participating countries and companies to cooperate without wasting time to implement projects in the energy field and to create a new architecture of the Albanian energy sector.

He mentioned his visit to Azerbaijan a few days ago, where President Aliyev expressed interest in the Ionian gas transmission project.

“I saw with pleasure in his words the high interest to be involved in the new Adriatic-Ionian pipeline, which may be another major game changer in our region, but at the same time can be a force energetic for Europe “- said Mr. Rama.

“Thank you very much for coming to Tirana and proving your interest in working together to develop what is really an important ambitious change program for Albania, a change program for the region, and it is not even discussed that it is an added value that this change can possible through the channeling of the efforts and energies of the actors arriving and coming from the USA, Europe, Azerbaijan and I hope even more will join us in the future. A few days ago I had the honor to visit President Aliyev and with pleasure I felt and witnessed in his words the high inversion that will be included in the Ionian-Adriatic pipeline which may be another major game changer for our region, but “At the same time, it can be a power, a new energy for Europe to gain independence from Russian gas as soon as possible.”

Also U.S. Ambassador Yuri Kim joined U.S companies Excelerate and Exxon, as well as partners, energy leaders and stakeholders from different countries of the Western Balkans regions, EU, and beyond at “Beyond Borders: Towards a sustainable energy market and low carbon economy,” a regional energy conference organized by Albgaaz and the Albanian Ministry of Infrastructure and Energy.

The Ambassador remarked that Russia’s unprovoked and unjustified invasion of Ukraine has intensified the need for urgent action to diversify and secure the sources, suppliers, and routes of energy. Addressing the conference, U.S. Deputy Assistant Secretary for Energy Diplomacy in the Bureau of Energy Resources Laura Lochman said that “the Biden Administration has made very clear that promoting Europe’s energy security in ways that align with climate goals is a top policy priority even before Russia began its violent war in Ukraine. U.S. policy has consistently focused on increasing the diversification of energy resources by suppliers, routes, and fuel types, including nuclear, renewables, and, in certain cases, liquefied natural gas... I congratulate Albania on its leadership and foresight in energy planning to develop projects like Vlora and Skavica, to diversify the region’s supply of natural gas, increase its mix of renewables, and reduce its reliance on coal. These projects will ensure energy security for itself and the region going forward.

The future projects were unveiled as Albania is passing through a deep energy crisis reflected in the steep increase of the prices of fuels while a scheme is being framed to increase the price of energy. As a chain reaction there is a massive hike of prices across Albania, the poorest country in the Western Balkans and Europe. The speakers in the Conference did not touch upon this issue which is happening focusing on the future without a time limit.

Varhelyi praises Albania’s role in the Ukraine war, PM Rama declares decoupling from North Macedonia

TIRANA, April 28 – European Union Commissioner for Enlargement and Good Neighborhood, Oliver Varhelyi stated on Thursday that the EU appreciates the important role of Albania in the war in Ukraine.

In the joint press conference with Prime Minister Edi Rama, Commissioner Varhelyi also spoke about the war provoked by Russia in Ukraine.

“We highly appreciate, not only in Brussels but in all EU capitals, the important role that Albania is playing, as it has been close to us in all decisions and above all has facilitated and moderated most of the work in the Security Council,” he said, adding that Albania is a real partner of the EU in this respect. “Therefore, I want to thank Albania and Prime Minister Rama for all the support and cooperation that we have had and will continue to rely on your commitment in the future,” said Varhelyi.

In addition he thanked Albania for being patient regarding the EU integration process.

In the meantime, Prime Minister Rama stated that if the European Council does not open negotiations with Albania and North Macedonia within the 6-month term of the French Presidency, Albania will change course and openly demand decoupling from North Macedonia. According to him, this is linked to the stalemate created by Bulgaria’s veto on North Macedonia. Rama referred to the process of the National Counseling and Albanian citizens had said Albania should change course and openly demand decoupling from North Macedonia.

Rama said the Commissioner supported the inclusion of Corridor 8 in the European network, and a Ministerial Transport within the European Union might make such a decision soon.

/Argumentum.al

Serbia military beef up worries Kosovo, Albania's PM unnerved

The Chief of Cabinet of the President of Kosovo, Blerim Vela has expressed concern over the feverish arms

buildup of Serbia. Vela said this in response to the display of Chinese weapons in Serbia on Saturday.

The sophisticated HQ-22 surface-to-air system was delivered last month by a dozen Chinese Air Force Y-20 transport planes in what was believed to be the largest-ever airlift delivery of Chinese arms to Europe. The exposure of this weapon has caused numerous concerns to international officials besides those in Kosovo.

"Serbia publicly unveiled the recently received Chinese FK-3 long range, high altitude anti-aircraft missile system. Serbia is the only European country to receive and operate such a Chinese weapon system," Vela said in a post on Twitter on Saturday.

According to the chief of staff of the Kosovo presidency, Serbia is rapidly militarizing, endangering peace in the Western Balkans.

Serbia on Saturday publicly displayed a recently delivered Chinese anti-aircraft missile system, raising concerns in the West and among some of Serbia's neighbors that an arms buildup in the Balkans could threaten fragile peace in the region.

Serbia, which was at war with its neighbors in the 1990s, does not recognize Kosovo's independence declared in 2008. It still has frosty relations with NATO-members Croatia and Montenegro as well as Bosnia, whose separatist Bosnian Serb leader Milorad Dodik attended the military drill on Saturday. Serbian President Aleksandar Vucic

said at the end of the arms display at a military airport near Belgrade that the Chinese missiles, as well as other recently delivered military hardware, are not a threat to anyone and only represent a "powerful deterrent" against potential attackers.

Vucic said Serbia is also negotiating a purchase of French multi-purpose Desault Rafale jets, as well as British Eurofighter Typhoon fighters. He said that only "political hurdles" could prevent the purchase of the Western aircraft. There are widespread concerns that Russia could push its ally Serbia into an armed conflict with its neighbors to try at least partly to shift public attention from the war in Ukraine.

Although Serbia has voted in favor of U.N. resolutions that condemn the bloody Russian attacks in Ukraine, it has refused to join international sanctions against its allies in Moscow or outright criticize the apparent atrocities committed by the Russian troops in Ukraine.

In the meantime Vucic and Albania's PM Edi Rama promote intensively the Open Balkan initiative which, according to them, aims at strengthening

peace and stability and development in the region.

Analysts say that the feverish armament of Serbia doesn't comply with the propagandistic message conveyed by Open Balkan initiative and that might be one of the reasons why Kosovo, Montenegro and Bosnia and Herzegovina have not joined that project.

Besides those three WB countries some other states, sharing borders with the region, have cast doubts on the project seeing in it Belgrade's hegemonic target to create Greater Serbia. Also it's hectic the stance of the EU and the US over the initiative but the feverish armament of Serbia can't pass unnoticed as Belgrade's ally, Russia escalates aggressive actions in Ukraine.

However, it's to be mentioned the latest unconcerned stance of Albanian PM Edi Rama over the latest steps undertaken by Serbia to beef up its military arsenal.

Asked by journalists on this issue in a press conference at the end of the visit to Berlin on April 12, Premier Rama said such news is not disturbing at all because only cooperation in the Balkans is valuable for him!!!

Parliament on Thursday voted in a new minority government, the first in its history, with a one-year mandate to prepare for next spring's early elections.

The leader of the Black on White bloc, Dritan Abazovic, was elected Prime Minister by 45 votes in the 81-seat chamber, supported by his own coalition, the pro-Serbian Socialist People's Party and the former opposition Democratic Party of Socialists, DPS, the Social Democratic Party, the Bosniak Party and two ethnic Albanian coalitions.

"I will lead an active political dialogue to improve the atmosphere in society and reduce the country's polarization. I do not agree that Montenegro should be divided into two opposing sides, but develop as a civil state with respect for all differences," Abazovic said.

The opposition Social Democrats voted against electing the government, while the two largest opposition blocs, For the Future of Montenegro and Peace is Our Nation, which dominated the last government, boycotted the vote.

Abazovic said his new government would speed up reforms and EU integration, stressing that the polarized country needed political and social stability.

The new government has four Deputy Prime Ministers and 20 ministers drawn from the Black on White bloc, the Socialist People's Party, the Social Democratic Party, the Bosniak Party and two ethnic Albanian coalitions, plus two non-party ministers.

Abazovic promised economic development and rule of law would be his focus. "We will focus on the fight against organised crime and widespread corruption. With our strong political will and strengthening international cooperation, I expect even better results," he said.

"This government will take a zero-tolerance approach to all forms of organised crime and corruption," he added.

The former government fell on February 4, when the Black on White bloc backed an opposition no-confidence motion.

Dritan Abazovic becomes Montenegro's new PM as Parliament voted in his minority government

The other two ruling blocs, For the Future on Montenegro and Peace is Our Nation, both accused Abazovic of betraying the outcome of the August 2020 elections that ousted the DPS, which had been in power for decades.

A day before the election of the new government a total of 41 kindergartens, primary schools and high schools received emails claiming that explosive devices had been planted in the buildings on Wednesday.

President Milo Djukanovic described the incident as an alleged attempt to destabilise Montenegro as the new government was to be put to the vote.

But Abazović said that there was no reason for alarm amongst the citizens.

"It's an attempt to create tensions and instill uneasiness," Abazović said.

Threats of protests have been warned by pro-Serb political forces in a country which is seen as a target of Russian interference.

/Argumentum.al

Pope Francis said entire “world is at war” understanding why weapons are bought by governments to defend themselves

Pope Francis said Friday he understood why governments in a war-ravaged world buy weapons to defend themselves, as he prepared to preside over a traditional Easter procession.

Francis has previously said that spending money on weapons “stains” humanity.

“I understand the governments that buy weapons, I understand them,” the pontiff said in an interview with Italy’s Rai before the religious ceremony at the Colosseum. “I don’t justify them, but I understand them. Because we have to defend ourselves”.

Ukrainian and Russian women are expected to carry a cross this year in the Via Crucis procession, which is held on Good Friday, the day Jesus was crucified in the Christian calendar. Ukraine’s ambassador to the Holy See on Tuesday expressed “concern” over the plan against the backdrop of Russia’s war in Ukraine. The procession commemorates the suffering and

death of Jesus, from his condemnation to his burial. The Pope will preside over it for the first time since the outbreak of the coronavirus pandemic.

A smaller version of the procession was held within St Peter’s Square in the Vatican in 2020 and 2021. Francis, who has repeatedly called for an end to the Russian offensive, said the whole “world is at war”.

He coined the slogan “this diabolical pattern of killing each other out of the desire for power, the desire for protection, the desire for many things”. The 85-year-old visited a prison in Civitavecchia near Rome on Thursday to wash his feet. Each year a sacrament was performed by 12 prisoners to celebrate Christ’s Last Supper with the apostles.

In Christian tradition, Jesus is said to have washed the apostles’ feet before a meal in a gesture of humility. On Saturday evening, Francis would preside over Easter at St Peter’s Basilica, followed by Easter Mass on Sunday morning, after which he would give the traditional “Urbi et Orbi” blessing.

/Argumentum.al

Adresa: Njësia bashkiake nr. 5, Rruga "Abdyl Frasheri", Ndërtesa 8, Tiranë, Shqipëri

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

Email: redaksia.argumentum@gmail.com,
info@argumentum.al

Marketing & PR

Email: marketing@argumentum.al

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

NUIS/NIPT: L91415033Q

...

Twiter : [Argumentum_al](#)

Facebook: [argumentum.al](#)

Instagram: [argumentumnews](#)